

HIVATÁSUNK

„Engedték, hogy a saját hibáimból tanuljak”
Psóra Krisztina
lett az év elhivatott fiatal
szakdolgozója

5. OLDAL

A megbiztonságot
is veszélyezteti
az alacsony ápolói
létszám

11. OLDAL

MESZK
Díjátadó Gála

15. OLDAL

Választás
a kamarában

16. OLDAL

Alkalmazkodás
a túlélés kulcsa

28. OLDAL

BUDAPEST

AZ ELSŐ ARANYKOR

Sztereoképek és képeslapfotók a Fortepan
és a Deutsche Fotothek gyűjteményéből

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

2023. november 15. – 2024. február 18.

Együttműködő partnerek:

PORSCHE
HUNGARIA

Médiatámogatók:

műtárgy.com

ARTMAGAZIN

IME

*FÖLDGÖMB

LAM

NŐKLAPJA

TREND FM

90.9 jazz

műt-kor

Tartalom

AZ ÉV ELHIVATOTT FIATAL SZAKDOLGOZÓJA

„Engedték, hogy a saját hibáimból tanuljak”5

MESZK AKTUÁLIS

- Üzenetek a X. Tudományos Kongresszus nyitónapján2
- Díjzöng 2023-ban is!4
- Beszámoló a X. Szakdolgozói Tudományos Kongresszusról8
- A betegbiztonságot is veszélyezteti az alacsony ápolói létszám..... 11
- Díjátadó Gála, 2023 15
- Választás a kamarában 16
- A MESZK Területi Szervezeteinek megválasztott tisztségviselői 18
- A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Szakmai Tagozatainak megválasztott tagozatvezetői, 2023..... 20

MÚLT ÉS JELEN

- A plasztikai sebészet a jövő..... 24

SZELLEMEK ÉS KULTÚRA

Agyfejlesztő hangszeres játék 26

BETEGSÉGÜZŐ TUDOMÁNY

Alkalmazkodás a túlélés kulcsa 28

MINDANNYIUNK EGÉSZSÉGE

- Még kevés a tapasztalat az öntesztről
- Kamarai kedvezmények – éljen velük! 32

Kedves Olvasó!

Az egészségügyi ellátórendszer, sajnos, idén sem tudta teljesen elfelejteni a koronavírus, érezhető módon életünk részévé, a napi, heti és havi munkabeosztások átalakításának okozójává vált. Köztisztületünk szakmai programjai, rendezvényei a pandémia előtt kialakított rendben kerültek megszervezésre. Örömmel osztjuk meg írásainkat az általunk szervezett és hagyományokkal bíró kongresszusunkról, szakmai konferenciáinkról. Eredményesen zárultak a 2023. évi pályázati felhívásaink és bemutatjuk az idei év győzteseit, akikre nagyon büszkék vagyunk!

Az év egyeztetésekkkel indult a szakdolgozói bérekről. A kormány által még 2022 decemberében megszavazott koncepció alapján 2023 nyarán a bérfelzárkóztatás újabb szakasza kezdődött, egységes, tizenhét százalékos alapbéremeléssel. Lapzártakor fogadta el a Parlament azt a törvényt, amelyben szabályozzák a jövő év márciusától bevezetendő szakdolgozói bértáblát. A bérrendezés további részletei még szakmai egyeztetés alatt állnak. Bizunk abban, hogy a 2023-tól partnerségi szerződéssel rendelkező szakmai köztisztületünk által megfogalmazott javaslatokat is befogadják majd az új koncepcióba. Csak ez lehet a biztosítéka az egészségügyi ágazatban nélkülözhetetlen munkabéke megteremtésének!

Az idei esztendő a kamara életében a tisztújítások éve volt. A helyi szervezetek kialakításának, illetve tisztújításának folyamata még késő tavasszal indult. Nyáron a területi választások kezdődtek el, majd ősszel az országos szakmai tagozatok vezetése újult meg. A folyamat az országos vezetés választásával zárult december 8-án. A megválasztott tisztségviselőkről is hírt adunk lapunk hasábjain.

Köszönjük, hogy idén is kitartottatok és rendületlenül szolgáltátok a magyar betegeket, családjukat az egészségügyi vagy a szociális ellátás területén!

Kiszámíthatóbb, békés, eredményes és egészségben bővelkedő új esztendőt kívánok!

Dr. Balogh Zoltán

HIVATÁSUNK

Kiadja a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara. Alapítva 2006-ban.

Felelős kiadó és főszerkesztő: dr. Balogh Zoltán, a MESZK elnöke.

Szerkesztőbizottság: Babonits Tamásné, Mátésné Horváth Mónika

A magazint gondozza: LITERATURA MEDICA a LifeTime Media Kft. egészségügyi divíziója.

1021 Budapest, Húvösvölgyi út 75/A. Postacím: 1539 Budapest, Pf. 603.

Telefon: +36 (1) 316-4556. E-mail: litmed@lam.hu

Felelős szerkesztő: Borda Tímea (borda.timea@lam.hu)

Hirdetésfelvétel: ertekesites@lam.hu. Előfizetéssel kapcsolatos információ: terjesztes@lam.hu

©Hivatásunk 2023. Minden jog fenntartva. A lapban megjelent valamennyi írásos és képi anyag

közlési joga a szerkesztőséget és a kiadót illeti. A megjelent anyagnak – vagy egy részének – bármely formában való másolásához, felhasználásához, ismételt megjelentetéséhez a szerkesztőség és a kiadó írásbeli hozzájárulása szükséges. A hirdetések tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

Borítótér és tipográfia: Balázs Ádám. Címlapfotó: Falus Kriszta.

Fotó: Draskovics Ádám. Korrektor: dr. Ácsné Tamás Éva

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Postacím: 1900 Budapest

Nyomdai kivitelezés: Pauker Nyomdaipari Kft. Felelős vezető: Vértes Dániel

ISSN 1787-8578; Hivatásunk online kiadványváltozat – ISSN 2498-6631.

Üzenetek a X. Tudományos Kongresszus nyitónapján

Tegyünk együtt közös dolgainkért! – fogalmazta meg üzenetét Siófokon a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara X. Tudományos Kongresszusának nyitónapján Balogh Zoltán elnök.

A jubileumi kongresszust a MESZK elnöke, Balogh Zoltán nyitotta meg

Biztonságos betegellátást csak megfelelő tudással, elhivatottsággal, a fejlődés iránti nyitottsággal, erős fizikai és lelkiállapotú szakdolgozók képesek nyújtani. Bár a kollégák még mindig türelemmel várják az ígérek beteljesülését, de számos területen fogyatkozni látszik ez a türelem – hívta fel a figyelmet a siófoki rendezvény nyitóbeszédében *Balogh Zoltán*, aki szerint a tagság bizik a kamarában, hisz az elért eredményekben, ezért még „fogat összeszorítva kettő-öt évig kitaranak a végeken”.

– Még mindig jövőképet keres és vár 128 ezer szakdolgozó! – szögezte le az elnök, majd úgy folytatta: – Köz-

testületként sikerült elérnünk, hogy a kiszolgáló személyzeti, középkáderei szerepkör helyett önálló kompetenciájú, egyenrangú félként vesznek részt kollégáink a gyógyításban, ennek megfelelően elindult egy érezhető bérfelzárkóztató program, de munkájuk méltó elismerésére számítanak az otthoni szakápolásban, hospice-ellátásban dolgozók is, hiszen az ő jövedelmük nem változott. Hasonlóan jártak azok közül is, akik részesültek a béremelésből, és vannak, akiknek a fizetése kevesebb lett. Meggyőződésük, hogy a kormányzati szándék nem ez, inkább a végrehajtás során történt a hiba – mondta az elnök.

Akár 60 évet vagy heti 60 órát is képesek dolgozni a szakdolgozók, de csak egy elégedett közösség tudja megtartani a fiatalabb generációkat, motiválni a pályakezdőket, hogy ne hagyják el néhány hónap után a hivatást – hívta fel a figyelmet *Balogh Zoltán*.

Új bértáblát ígért az államtitkár

– Önök a magyar egészségügy lelke és motorja – fogalmazott a megnyitón *Takács Péter*, a Belügyminisztérium egészségügyért felelős államtitkára, aki emlékeztetett arra, hogy a tavalyi kongresszuson még csak az ágazati elképzeléseket ismertette, idén már a „történelmi léptékű béremelésről” szólhat, amelyet júliustól kaptak meg a szakdolgozók. Kiemelte, hogy „mindez egyetlen cent uniós forrás nélkül sikerült,

A béremelés szerepelt Takács Péter államtitkár idei beszédének fókuszában

ami azt jelenti, hogy van mozgástere az egészségügyi szakpolitikának”.

– Minden egyes esetet egyedileg kivizsgálunk, ami árnyékot vet a béremelés sikerére, és ahol anomália merül fel, ott közbeavatkozunk – ígerte arra célozva, hogy sok helyütt az intézmény által biztosított kiegészítő bérezés megvonásával járt a nyári fizetésemelés, így egyes kollégák bére csak rendkívül kis mértékben vagy egyáltalán nem emelkedett.

– Az emelés jövőre is folytatódik, amikor 240 milliárd forinttal több jut majd a szakdolgozói bérekre – szögezte le az ágazatvezető, aki szerint szemben más ágazatokkal, az egészségügyiek béremeléséről „unikális módon” gondoskodott a kormány.

Az egészségügyi szakdolgozók kitartását és munkabírását köszönte meg Kincses Gyula, a MOK leköszönő elnöke

Átszabják a szakdolgozói bértáblát 2024-ben, a fizetések nagyobb hányada alpbér lesz, a pótlékokat – amelyeket az államtitkár „csúnya kommunista találmánynak” nevezett – kivezetik, helyette kiegészítéseket vezetnek be. Takács Péter egyeztetéseket ígért a MESZK-kel az új, a fiatalok számára is vonzó, a nagyobb felelősséggel és tudással bíró szakdolgozóknak kiemelt bérezést biztosító bértábláról.

Még az idén elkészülnek a kompetencialisták a képalkotó diagnosztikában – CT-MR, ultrahang – és a sürgősségi ellátásban foglalkoztatott szakasszisztensek számára, valamint a sürgősségi és alapellátásban dolgozó kiemelt

kompetenciájú ápolók (advanced practice nurse – APN) kompetencialistáját is szeretnék véglegelni.

Lejtmenet után felemelkedés

Minden orvoskolléga nevében köszönte meg felszólalásában Kincses Gyula, a Magyar Orvosi Kamara (MOK) elnöke az ápolók és szakasszisztensek kitartását, munkabírását és azt, hogy „viszik a hátukon az egészségügyet”.

Közösek a céljaink, és nincs szakmaféltség az orvosokban, a hálapénz kivezetése is erősíti, hogy partnerként, együttes felelősséggel dolgozzunk be-

tegeinkért – nyomtatékosította a MOK vezetője, emlékeztetve, hogy az orvosok hivatásrendje következetesen kiállt és kiáll a szakdolgozók általános megbecsülése és mielőbbi béremelése mellett. – Együtt vagyunk, együtt kell előremennünk – zárta Kincses Gyula.

– Mint társkamaránk tagjaihoz, a gyógyszerészek közvetlen munkatársaihoz szólok önökhöz – üdvözölte a megnyitó közönségét Hankó Zoltán, a Magyar Gyógyszerészi Kamara (MGYK) elnöke, aki arról beszélt, megdöbbenette a MOK kötelező tagságának eltörlése és etikai ítélkezési jogának megvonása ez év tavaszán.

– Mi mindannyian az egészségügyiek nagy családjába tartozunk, köztestületeink egyazon kamarai törvény hatálya alatt működtek, ami alól egyedüliként az orvosi kamara került ki, így aszimmetrikussá vált a szabályozás, ami a hivatás gyakorlóira is hatással van – fejtette ki a gyógyszerészi kamara elnöke. – A MESZK-nek és az MGYK-nak becsülnie kell, hogy megtarthatta köztestületi jogait – vélte.

A szakdolgozói és gyógyszerészi kamara kapcsolata zökkenőmentes, a MESZK gyógyszerertári asszisztenseket, szakasszisztenseket tömörítő tagozatával közösen idén egy felmérés előkészítésén és lebonyolításán dolgozott együtt az MGYK, amely a gyógyszerertárakban dolgozó asszisztensek élet- és munkakörülményeit vizsgálták – mondta Hankó Zoltán, megemlítve azt is, hogy ugyancsak közösen munkálkodnak annak előkészítésén, hogy a négy hazai egyetem gyógyszerész tudományi kara legyen a gyógyszerertári asszisztensképzés központja.

– Aki ápoló lesz, az hivatást, életformát választott, amihez ragaszkodik – mondta Kónya Anikó, a Magyar Ápolási Igazgatók Egyesületének elnöke, aki kitartásra biztatva úgy fogalmazott: nincs olyan hullámvasút, ahol a lejtmenetet ne a felemelkedés követné.

S. L.

A Magyar Gyógyszerészi Kamara nevében Hankó Zoltán elnök is üdvözölte az egybegyűlteket

Díjzön 2023-ban is!

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) kitüntetési bizottsága idén is kiválasztotta az „Év kiváló szakdolgozója” és az „Év kiváló szakdolgozói közössége” díjra felterjesztettek közül is a legkiválóbbakat. Emellett lezárult az „Év elhivatott fiatal szakdolgozója” pályázat is, amelyet kamaránk a LifeTime Media Kft.-vel – magazinunk kiadójával – közösen hívott életre azzal a céllal, hogy az elhivatott, fiatal generációra is felhívják évről évre a figyelmet.

„Év kiváló szakdolgozója”:
Subitsné Hartman Judit

„Év kiváló szakdolgozója”

Az „Év kiváló szakdolgozója” díj nyertese kimagasló, kitartó munkájával, emberi magatartásával, megbízhatóságával vívta ki a szakmai köztestület tagságának elismerését. A MESZK Országos Elnökségének határozata értelmében 2023-ban a díjat a Vas Vármegyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórház Központi Laboratórium laboratóriumi analitikusa, *Subitsné Hartman Judit* kapta.

A bizottság indítványozására példamutató szakmai életútja és közösségépítő munkája elismerésért az „Év kiváló szakdolgozója” díj különdíjában pedig a

Netis Zrt. és az Alsad Medical Kft. dietetikus, egészségügyi szakértője, *Szekeres-Simonová Erika* részesült.

„Év kiváló szakdolgozói közössége”

Az „Év kiváló szakdolgozói közössége” díj alapításának célja, hogy elismerje a szakmai közösségek munkáját, akik emberi magatartásukkal, szakmai elkötelezettségükkel példaképpül állíthatók, ezzel is növelve a szakma presztízsét. Az idei évben 13 érvényes pályázat érkezett. 2023-ban az országos díjat a *Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet Bőrgyógyászati Osztály szakdolgozói közössége*

érdemelte ki. Különdíjban (a területi szervezet által támogatva) a *Heves Vármegyei Markhot Ferenc Oktatókórház és Rendelőintézet Fül-Orr-Gégészeti Osztály dolgozói kollektívája* részesült.

„Év elhivatott fiatal szakdolgozója”

A MESZK és a LifeTime Media Kft. – magazinunk kiadója – azzal a céllal hívták életre az „Év elhivatott fiatal szakdolgozója” díjat, hogy a figyelmet az egészségügyi szakdolgozók tehetséges és elhivatott fiatal generációjára irányítsák. A pályázatra ismét szép számmal érkeztek jelölések, a szakmai zsűri az érvényes ajánlások közül, az elbírálási szempontok alapos mérlegelése után, a pályázat második fordulójában, a díj elnyerésére legérdemesebb pályázók közül végül *Psóra Krisztina Alexandrának*, a Fejér Vármegyei Szent György Egyetemi Oktató Kórház Általános és Gyermekebészet szakápolójának ítélte oda az elismerést. (A róla készült anyagunkat lapunk 5–7. oldalán olvashatják. – *A szerk.*)

2023 kitüntetettjeiről magazinunk következő lapszámaiban olvashatnak majd.

Szívből gratulálunk valamennyi díjazottnak!

Borda Tímea

„Év kiváló szakdolgozója”
díj különdíjasa:
Szekeres-Simonová Erika

Szociális Munka Napja 2023

A MESZK szociális ágazatban tevékenykedő egészségügyi szakdolgozók számára évente egy alkalommal, a Szociális Munka Napja alkalmából elismerő oklevelet adományoz. A díj évente, pályázat útján érhető el három fő számára. A díjjal a MESZK elismerését fejezi ki a szociális területen dolgozók kemény munkájáért és szorgalmáért.

Az idei évben 11 érvényes pályázat érkezett, amelyből a bizottság a következő három fő kitüntetését javasolta: *Horváth Heléna* (Dunaújvárosi Szent Pantaleon Kórház-Rendelőintézet), *Kissné Horváth Hajnalka* (Remény Integrált Szociális Intézmény Somogy Vármegye) és *Habda Veronika* (Szombathelyi Evangélikus Diakóniai Központ SZEDIK).

„Engedték, hogy a saját hibáimból tanuljak”

A csókakői szülői porta tele volt kisebb-nagyobb jószágokkal, így nem csoda, hogy *Psóra Krisztina* kisgyermekként még az állatorvosi hivatással kacérkodott, ám ahogy cseperedett, nemcsak arra jött rá, hogy mégiscsak nehéz megérteni az állatok szavát, de arra is, hogy az embereken szeret igazán segíteni.

– Apu fiút akart, aztán lettem én – kezdi hangjában bujkáló nevetéssel a mindössze 24 éves *Psóra Krisztina*, aki idén elnyerte a MESZK az Év elhivatott fiatal szakdolgozója díját. – Sokat serteper-téltem apuval a ház körül, és még borászati versenyekre is jártam, de aztán ezek a tevékenységek lassan kiszorultak az életemből, bár máig szívesen kertészkedem, és igyekszem sok időt tölteni a szabadban – idézi fel a nem is olyan távoli gyermekkort a fiatal ápoló, aki a Fejér Vármegyei Szent György Egyetemi Oktatókórház Általános és Gyermeksebészeti Osztályán dolgozik. Mesél arról is, hogy volt egy idő, amikor kísértette a gondolat, hogy kémia-biológia szakos tanár legyen, de akkor az édesapja azt mondta: akkor inkább ápoló.

Kisiskolásként megdicsérte a helyi háziorvos, hogy a nyári szünetben milyen ügyesen segítette, ápolta és kötözte a nagymamáját, aki több műtéten is átesett akkoriban – idéz még egy meghatározó emléket, és úgy gondolja, talán ez is hozzájárult a döntéshez, hogy nem az állatok gyógyításával, a gyerekek tanításával, hanem az emberek segítségével akar majd foglalkozni. Így nem is volt kérdés, hogy a középiskolai tanulmányait a Székesfehérvári Szakképzési Centrum Bugát Pál Tagintézményében kezdi el, ahol 2019-ben gyakorló ápolói, majd 2020-ban OKJ felnőtt szakápolói végzettséget szerzett.

Hibák és tanulságok

– A tanulóévek alatt a gyakorlati képzést a székesfehérvári kórházban töltöttük el, ennek során minden osztályt érintettünk. Már akkor is azok a terü-

letek tetszettek jobban, ahol „mindig történik valami”, és ilyen volt a sebészet – meséli Kriszti, hozzátéve, hogy az osztályvezető főnővér is nagyon kapacitálta, hogy maradjon náluk. Így az érettségit követő OKJ-s képzés második évében már munkába is állt a sebészeti betegágyak mellett, még a dátumra is pontosan emlékszik: 2019. október 7-én volt az első munkanapja.

– Nagyon jó mentorom volt: hagyta, hogy hibázzak – természetesen csak úgy, hogy azzal ne veszélyeztessem a betegeket, és abból tanuljak. Sosem azt mondta, hogy valamit így és így kell csinálnom, mert csak úgy jó, hanem engedte, hogy megtapasztaljam, miért helyes az ő útmutatása szerint tennem – meséli Kriszti, aki alig szagolt bele a valódi kórházi munkába, mindjárt mély vízbe is került.

És akkor jött a Covid...

– Alig három hónapja dolgoztam, amikor beütött a pandémia első hulláma, és elvezényeltek a központi aneszteziológiai és intenzív betegellátó osztályra, a második hullámban pedig Covid-intenzívra osztottak be – emlékszik vissza a nehézségekkel és izgalmakkal teli időszakra. – Én voltam a legkisebb láncszem, bonyolult eseteket érthető módon nem bíztak rám, de igyekeztem mindenkinek a keze alá dolgozni, és közben örültem a lehetőségnek, mert rengeteget tanulhattam ez alatt az időszak alatt. Támogató és segítő környezetbe kerültem.

Akár maradhatott volna az intenzíven is, el is tudná képzelni ott magát, mert mint fogalmaz, „más Horvátor-

szágba jár kikapcsolódni, én más osztályokra”, de a szíve mégis visszahúzta a sebészetre, főleg, hogy ott időközben gyerekrészleget is kialakítottak.

– A gyerekeket nem lehet bárkire ráerőltetni, ez egy más világ, mint a felnőttek ápolása, én az elsők között jelentkeztem, hogy szívesen dolgozom az új részlegen – magyarázza Kriszti, aki szerint a gyerekeket nem lehet „csak úgy ellátni”, őket el is kell szórakoztatni. – Bevetünk kiskutyát, kiscicát, mindenféle történeteket, hogy megnyugtassuk őket az ellátás során, bár ez nem mindig egyszerű – árulja el a fiatal ápolónő, akit bizony frusztrál, ha nem sikerül valami, de ha kell,

segítséget kér. Bevállalja azt is, vannak „nem szeretem” feladatok az ápolói munkában, de megküzd bármivel, annak tudatában, hogy azzal segít a betegeknek.

Műszakonként egy ápoló van beosztva a gyerekrészlegre, ám ez nem jelenti azt, hogy csak velük kell foglalkoznia. Ha a sürgősségről felnőtt beteg érkezik, őt is fogadni kell.

– Kell merni szólni és kérdezni – mondja Kriszti, amikor az osztályos munkájáról kérdezem, és a csapatmunka fontosságát hangsúlyozza, amelynek alapja a szakmai bizalom. – Nem kiáltok farkast, de szólok, ha elértem a kompetenciám határait, vagy kérdezek, ha a helyzet azt kívánja. De azt az orvosok is tudják, hogy azt csak mi látjuk, mi van a takaró alatt, így fontos, hogy elmondjuk a meglátásainkat.

Összetartó csapat dolgozik az osztályon, meg tudják vitatni a szakmai kérdéseket és ötleteket, az egymás munkájára való odafigyelést pedig mi sem bizonyítja jobban, mint hogy 2022-ben az Év ápolója díjat Krisztinek szavazták meg az osztályukon az orvosok és a nővérek. Úgy érezte, a kollégáitól

kapott elismerés nem csupán azt mutatta, hogy igyekszik jó kapcsolatot ápolni velük, hanem a szakmai felkészültségét, tudását sikerült bizonyítani a többieknek.

– Vannak esetek, amik megráznak – vallja meg Kriszti, ilyen például, ha vele egyidős, súlyos sérült érkezik, akin esetleg nem tudnak már segíteni sem. Ilyenkor a párja és a családja támogatja, velük megbeszélheti az érzéseit, leteheti a terheket.

Tanul tovább, hogyan átadhatja a tudást

– Kíváncsiságom lenne, de az osztályomat nem hagynám el – szögezi le a fiatal ápoló, amikor arról faggatom, sose gondolt-e munkahelyváltásra.

– Látogatóként jártam korábban a veszprémi kórházban, érdekes, hogy mennyire más a felépítés és az elrendezés ott, mint nálunk. De most majd mélyebben is beleláthatok egy másik intézmény működésébe, hiszen a gyakorlatom során huzamosabb időt töltök el a győri kórház több osztályán is – mondja.

És kiderül, hogy miközben a saját osztályán már részt vállal az új ápolók képzésében, saját fejlődéséről sem mondott le, levelező tagozatos hallgatóként diplomás ápolónak készül a Széchenyi István Egyetem egészségügyi karán, de már tervezi azt is, hogyan tovább: készül a mesterképzésre, és a kiemelt kompetenciájú ápolói képesítés megszerzése is távolabbi céljai között szerepel. Azt viszont már most kijelenti, hogy a diploma mellé nem szeretne íróasztalt, a betegágy mellett akarja kamatoztatni mindazt, amit megtanul.

Jó és jobb gyakorlatok

– Amit vártam, az a munkám – válaszolja kérdésemre, és kicsit beszélgetünk még arról, miként lehetne változtatni

azon, hogy a fiatalok ne B opcióként válasszák az ápolói szakképzést, mert máshová nem sikerült bejutniuk. Kriszti szerint a gyakorlati képzések során a szakma szépségeit és érdekességeit is fel kell tárni a tanulónővérek előtt, és nem csak fürdető és tisztázó segéd-erőként tekinteni rájuk. – Én szerettem mosdatni is a betegeket, és ezt is meg kell tanulnia mindenkinek, de utána mehettem gyógyszerelni, köztözni, beleláthattam az osztályok működésébe. Egy rossz helyzet vagy pillanat könnyen elijeszt egy 14-16 éves fiatalat, aki nem annyira eltökélt az ápolói hivatás mellett.

„Kriszti példaként szolgálhat a fiatal nemzedék számára!”

Fiatal kora ellenére rendkívül odaadó, mély hivatástudattal és szakmai alázattal rendelkezik, minden probléma esetén számíthatunk rá – ezekkel a szavakkal jelölte Krisztinát *Földesné Ferenczi Tünde* osztályvezető főnővér az *Év elhivatott fiatal szakdolgozója* díjra. Mint ajánlásában írja, „első soros” szakápolóként tökéletes szakmaisággal, hiba nélkül, a betegek, orvosok és a kollégák szeretetétől övezve végzi feladatait, szeretetre méltó személyiségének, mosolyának és kiemelkedő szakmaiságának köszönhetően részt vesz az osztályunkra érkező új, fiatal dolgozók betanításában. Vezetőként nagyon büszke vagyok rá, szeretném díjazni a hozzáállását, a remek szakmaiságát, a folyamatos fejlődését, kollegialitását, csapatszellemét és hivatástudatát.

– Amikor a tanulókat rám bízta itt, az osztályon, jöttek velem a vizitekre, és én magam is élveztem, hogy utána átbeszélhettük, amit láttunk – mondja, de elmeséli azt is, hogy egykori középiskolai társai közül bizony kevesen maradtak a betegség mellett.

Kriszti magáról azt vallja, hogy nem szereti a monotonitást, és a sebészen nem is igen unatkozik, hiszen minden nap más, a 12 órás műszakok azonban alaposan kifárasztják, de a pi-

henőidőt is aktívan tölti el. Bár egy ideje már Móron él a párjával, vissza-visszatér Csókakőre, szívesen túrázik az édesanyjával, párjával és barátokkal. Időnként egy-két napra ellátogatnak Budapestre vagy más nagyvárosokba, de az igazi szerelem a természet, az erdő, a kirándulás.

– Hiszek magamban, de mindig maximalista voltam. Hiába voltam négy éven át rendre az év legjobb tanulója az iskolában, az érettségi előtt borzasztó-

an izgultam. Azt hiszem, időnként kicsit túlgondolom a dolgokat – árulja még el, amikor arról faggatom, hogyan képzelel el az elkövetkező éveket. – Mindig is szerettem magam tervezni a jövőmet, nem „lesz, ami lesz” attitűddel élek. Bár tudom, hogy a dolgok nem mindig alakulnak úgy, ahogyan én akartam, de arra törekszem, hogy olyankor is a legjobbat hozzuk ki a helyzetből.

Tarcza Orsolya

Címlap + egy recept

Ínycsiklandó túrógolyó

Krisztina annak ellenére szeret sütni-főzni, hogy – mint fogalmaz – „luxusbeteg”, azaz négy éve kiderült, hogy „körülbelül minden ételmiszerre” allergiás. Bár nem a desszert az erőssége, ezúttal mégis egy édesség receptjét osztja meg, amelyet a nagymamájától lesett el, aki igyekszik olyan ételeket is alkotni, amelyekben a „túlérzékeny” unokája is örömet leli. Így került Kriszti repertoárjába egy egyszerű, de ínycsiklandó túrós finomság, amely hamar elkészül, de még annál is hamarabb fogy el, ha az asztalra kerül.

Hozzávalók:

- 25 dkg zsírszegény krémes túró
- 20 dkg porcukor
- 1 csomag vaníliás cukor
- 1 közepes citrom reszelt héja
- 15 dkg kókuszreszelék + amiben megforgatjuk

Elkészítés:

A hozzávalókat alaposan összedolgozzuk, majd kisebb golyókat formázunk a masszából. A golyókat megforgatjuk a kókuszreszelékben. Ízlés szerint egy-egy szem mandulát vagy meggyet is tehetünk a golyók középebe.

Beszámoló a X. Szakdolgozói Tudományos Kongresszusról

Idén tizedik alkalommal, 2023. szeptember 7–9. között szervezte meg háromnapos tudományos kongresszusát a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara. A megszokott környezetben, a siófoki Hotel Azúrban találkozhatott a kongresszusra érkező több mint 800 résztvevő.

Ünnepi nyitóbeszéd Siófokon

A jubileumi kongresszust *dr. Takács Péter, dr. Kincses Gyula, dr. Hankó Zoltán, Kónya Anikó* és *dr. Balogh Zoltán* köszöntő beszédek nyitották meg – szavaik a szakdolgozói közösség egészséhez szóltak (erről készült írásunkat lapunk 9–10. oldalán olvashatják – *A szerk.*).

A köszöntőket ünnepélyes díjátadó követte, számos kamarai díj átadásra került: a legrégebben alapított MESZK Szakmai Díj, az „Ápolás Hivatásért” díj, a MESZK-ért Díj, továbbá a Tagozatért Díj. (A díjazottok pontos névsorát, továbbá a kitüntetettekről szóló írásainkat magazinunk előző lapszámának 4–7. és 17–19. oldalain olvashatták – *A szerk.*)

Tudomány és szakmaiság

A kongresszus kiemelt témája a képzés, a szakképzés és a továbbképzés aktuális kérdései voltak, de külön szekciót kapott az egészségügyi szakdolgozók mentális egészsége és közérzete is. A résztvevők nagy érdeklődéssel hallgatták kollégáik kutatómunkáinak eredményeit, valamint a jó szakmai gyakorlatokat bemutató előadásokat is.

A kongresszus zárónapját a szervezők, a Fizioerápia Világnapja alkalmából önálló szekcióval tisztelték meg.

Retrobuli hajnalig

Ugyancsak a rendezvény utolsó napján az egészségügyi jog és labordiagnosztika világába is betekintést nyerhettek az érdeklődők.

Önfeledt szórakozás

Az első nap gálavacsorával zárult, ahol minden adott volt az önfeledt kikapcsolódáshoz: az elnöki pohárköszöntőt

A kongresszus díjazottjai

*„Az Ápolás Hivatásért” díj idei díjazottjai a nyitóünnepségen
(balról jobbra: Szilvássy Lajosné, Terbéné Szekeres Klára, Helembai Kornélia)*

Reggeli torna

Fergeteges volt a hangulat a Dívák fellépésén

fenségesebbnél fenségesebb ételek követték, majd megérkezett az est nagy izgalommal várt sztárfellépő csapata, a Republic. A második napon büfévacsora várta a szórakozni vágyókat, ekkor a 70-es évek jegyében zajlott az este. A Dívák (Détár Enikő, Fésűs Nelly, Ladinek Judit) indították a retropartit, majd – amiképp az első este is – DJ Radnaival folytatódott a buli hajnalig.

A vidám hangulatú estéket aktív reggelek követték: mindkét napot csoportos reggeli tornával indíthatták az

érdeklődők, emellett a szálloda wellness-részlegének szolgáltatásait is igénybe vehették, hogy lelkileg-testileg feltöltődve indulhassanak a színvonalas szakmai programokra.

Találkozunk 2024-ben is!

Videós beszámoló
a jubileumi
kongresszusról:

HARTMANN

Helps. Cares. Protects.

A HARTMANN felhasználóbarát termékekkel és személyre szabott szolgáltatásokkal segít, gondoskodik és véd mind az intézményi, mind az otthoni betegellátás során.

Fertőtlenítés

Védelem és megelőzés

Sebkezelés

200 éves szakértelem

Műtéti termékek

Megbízható minőség és hatékonyság

Otthoni diagnosztika

Okos és egyszerű megoldások

Inkontinencia

Az életminőség fenntartása

Sztómaterápia

Hogy jól érezze magát a bőrében

HARTMANN-RICO Hungária Kft.

hartmann.hu

hartmannwebshop.hu

hartmannakademia.hu

A betegbiztonságot is veszélyezteti az alacsony ápolói létszám

Akár 30 ezer szakdolgozó is hiányozhat a rendszerből

A krónikus betegek számának növekedése egyre több ápolási feladatot ró a szakdolgozói társadalomra, amelyre a csökkenő létszám és az idősödés jellemző. Az őszi konferenciaszezon több rendezvényén is érintették ezt a témakört.

Mészáros Magdolna, a Békés Vármegyei Központi Kórház ápolási igazgatója

Az egy orvosra, illetve az ezer betegre jutó ápolók számában egyaránt elmaradásban vagyunk az európai uniós átlagtól, idehaza sem a betegek, sem a kollégák nem ismerik el az ápolói hivatást – derült ki *Mészáros Magdolna*, a Békés Vármegyei Központi Kórház ápolási igazgatójának előadásából, amely a Medicina Fórum novemberi konferenciáján hangzott el.

Az elmúlt 40 évben 26-szorosára csökkent az első szakképesítést szerzett szakdolgozók száma, de ennél is nagyobb problémát jelent az idősö-

dés: míg 2007-ben többségük 30–45 év közötti volt, ma már 40–60 évesek, mind többen érik el a nyugdíjkorhatárt és esnek ki a rendszerből. Legnagyobb hiány a pályakezdekből van. A betegbiztonságot nem csupán az alacsony ápolói létszám veszélyezteti, hanem az is, hogy a szakképzetlenek aránya 2019–2023 között már 15 százalékra emelkedett, ami magasabb halálozási és szövődmenyarányt eredményez. Egy felmérés szerint mindössze három olyan kórházat találtak, ahol nem foglalkoztatnak szakképzetlen nővéreket – foglalta össze az ápolási igazgató, aki arról is beszámolt, az ápolói hivatás megbecsültségét mindössze közepesre értékelték a kórházakban dolgozók.

Az idősödő szakdolgozói társadalom egészségi állapota is egyre romlik, 2015-ben 46 százalékuk már szenvedett egy vagy több krónikus megbetegedéstől, négy évvel később ez az arány már öt százalékkal magasabb volt. A dolgozók testi épségét nemcsak a betegségek, hanem az ellátottak is veszélyeztetik, akik jóval nagyobb elvárással vannak a szakdolgozók irányába, mint amit ők teljesíteni tudnak. Ennek nyomán az ápolók 87 százalékát érte már valamilyen bántalmazás: 50 százalékuk verbális, 22 százalékuk fizikai, 8 százalékuk pedig szexuális retorziókról számolt be.

Az ápolói hivatás a legnehezebb női hivatás – állapította meg Mészáros Magdolna, megemlítve azt is, hogy míg a több műszakos munkarend, a folyamatos stresszhelyzetek mellett a

képzési kimeneteli követelmények is növekednek, és olyan orvosi kompetenciákat kell átvenniük a szakdolgozóknak – sok esetben felhatalmazással –, amelyek tovább növelik a terheiket, fizikálisan és mentálisan is kimerítve őket.

Zárásként megjegyezte azt is, hogy az ápolók, főnővérek által ellátott feladatok közül a számos, a közvetlen betegellátást nem érintő területen – üzemeltetés, gazdálkodás, napi munkaszervezés, étel- és gyógyszerrendelés, kontrolling, betegútmenedzsment – egészségügyi szakképesítés nélküli közép-, illetve felsőfokú végzettséggel is ellátható lenne. Mészáros Magdolna ezért úgy vélte, ilyen szempontból is érdemes lenne áttekinteni a kompetenciákat.

Kevesen vannak, mégsem tudnak elhelyezkedni

Akár 25-30 ezer szakdolgozó is hiányozhat az ellátórendszerből – derült ki *Balogh Zoltán* előadásából a Medicina Fórum konferenciáján, amelyet a Magyar Kórházszövetség szervezett. – Bár 130 ezer szakdolgozót tartanak nyilván, de köztük 15-18 ezren már a nyugdíjkorhatárt betöltve dolgoznak. Ha ők kilépnének a munkából, az katasztrofális helyzetbe hozná az egészségügyet – hívta fel a figyelmet a MESZK elnöke.

A hiányszámok ellenére a szakképesítést szerettek elhelyezkedési aránya

Balogh Zoltán a Medicina Fórum konferenciáján

75-80 százalékos, és az egyes szakmákon belül nagy a szórás.

Általános betegellátás alapszakra 1200 dietetikust vettek fel az 1600 jelentkezőből, ám a végzettek fele nem tudott elhelyezkedni az ellátórendszerben. Míg a gyógytornászok 80-88 százaléka talált állást a szakmájában, a szülésznők kétharmada tud elhelyezkedni az állami vagy magán ellátórendszerben. Idén 202 védőnő szerzett diplomát, ám csak 47 százalékuk vállalt munkát területi, kórházi vagy iskolai védőnőként.

Míg a képalkotó diagnosztikában 78-80 százalékos az elhelyezkedési arány, és a számok egyre emelkednek, a labor diagnosztika területén csupán a végzettek felét alkalmazzák az állami intézményekben annak ellenére, hogy krónikus munkaerőhiányt jeleznek ezen a területen.

A legrosszabb helyzetben a közegészségügyi-járványügyi szakon végzettek vannak, idén mindössze 6 százalékuk helyezkedett el kórházi, klinikai környezetben, míg tavaly ugyanez az arány

még 17 százalékos volt. Velük szemben szinte valamennyi végzett mentőtiszt talál állást, körülben 90-100 százalékos az elhelyezkedési arány, ugyanakkor országosan mindössze 44 fő szerzett ilyen képesítést idén – jegyezte meg Balogh Zoltán, hozzátéve, hogy ennek a többszörösére lenne szükség, különösen, hogy a mentőtisztek munkájára nemcsak a mentőszolgálatnál, hanem az alapellátási ügyeletekben és a sürgősségi betegellátó osztályokon is számítanak. A MESZK elnöke úgy vélte, mind szakmai, mind oktatási és egészségügyi finanszírozási szempontból át kell gondolni, hogy milyen számú képzett szakdolgozóra van szükség az egyes területeken, vagy lehetővé kell tenni a foglalkoztatásukat.

A MESZK 1225 pályaelemzős programot szervezett az elmúlt években, amelyekkel 60-64 ezer fiatal érték el – számolt be a kamara elnöke. A kamara *Pályaválasztás* című folyóirata az általános iskolások mellett a tanáraikat, szülőket is igyekszik meggyőzni arról, hogy érdemes a szakdolgozói hivatást választani. Az eredmények között említette, hogy a középfokú oktatásban, szakképzésben részt vevő fiatalok számára meghirdetett Kossuth Zsuzsanna Nemzeti Egészségügyi Szakképzési Versenyre – amellyel az oktató- és gyakorlóhelyeket igyekeznek ösztönözni – idén már 47 iskola 811 diákja jelentkezett.

Béremelés: a fékre lépnek vagy a gázra?

Azonban nemcsak a pályakezdők megnyerése, hanem a már dolgozók megtartására is figyelmet kell fordítani, életpályamodell felállításával és korrekt fizetésekkel.

Elszomorító, hogy 2024. április 1-jével lehet olyan szakdolgozó, aki pont annyi fizetést vihet majd haza, mint 2023 májusában – hívta fel a figyelmet Balogh Zoltán az Egészségügyért Felelős Államtitkárság bértáblajavaslatára

utalva. – A kamara három különböző javaslatot is letett a döntéshozók asztalára, de egyikre sem kapunk választ – folytatta. – A szakdolgozók számára csak egy, az orvosokéhoz hasonló bértábla elfogadása látszik elfogadhatónak, amely sávos előmeneteli mutatót is tartalmaz, ugyanakkor díjazza a szakmai gyakorlatot – jelentette ki az elnök, hangsúlyozva azt is, hogy a nem megfelelő béremelés megbiztonsági kockázatokat is hordoz.

Az új bértábláról Takács Péter egészségügyért felelős államtitkár is beszélt a konferencián.

„Erősen ráléptünk a gázra” – fogalmazott a szakpolitikus, aki szerint idén átlagosan 57 600 forinttal keresnek többet az ápolók, mint tavaly. Jövő év márciusától új bértáblát és 20 százalékos sávos emelést ígért, amelynek öt kategóriáját tovább bontják alap- és kiemelt kategóriákra, utóbbiba a nagyobb terhelést jelentő szakterületen dolgozók kerülnek majd. A „szocialista” pótlékokat beépítik az alpbérekbe, ugyanakkor a mozgóbéremeket megtartják – magyarázta Takács Péter.

Takács Péter egészségügyért felelős államtitkár az új bértábláról is beszélt

Fókuszban a gyakorlati képzés

A duális képzést erősíteni kell, azonban az ország 400 szakképző helyén tanuló diák csupán 20 százalékának volt állandó munkaszerződése az Országos Kórházi Főigazgatóság, illetve az egyetemek fennhatósága alá tartozó intézménnyel – mondta el Balogh Zoltán, aki szerint más ágazatokban sokkal cizelláltabban van jelen.

A használható tudás megszerzése érdekében meg kell határozni az elméleti és gyakorlati képzés felosztásának optimális arányát – csatlakozott a kamara elnökének felvetéséhez *Hankó Balázs*, a Kulturális és Innovációs Minisztérium (KIM) innovációért és felsőoktatásért felelős államtitkára, aki arról beszélt, hogy nemcsak az egészségügyben, de az oktatásban is megjelennek majd teljesítményelemek.

Kevés időt töltenek gyakorlati képzéssel a tanulók – vélekedett *Velkey György*, a Magyar Kórházszövetség elnöke, és felajánlotta, hogy szervezetük segít majd abban, hogy a szakképzésben tanulók már hallgatóként is becsatlakozhassanak az állami intézmények munkájába, ami azért is fontos, mert így később könnyebben találják meg a helyüket a rendszerben.

A járóbeteg-szakellátásban sem jobb a helyzet

Kevesen vannak, leterheltek és a fizetésük nem tart ki egy hónapig a járóbeteg-szakellátásban foglalkoztatott szakasszisztenseknek. Legalábbis ez derült ki a MESZK „Így írunk mi” című felméréséből, amelyet *Szánti Istvánné*, a területért felelős kamarai alelnök ismertetett a Medicina 2000 Járóbeteg Szakellátás Szövetség XXV. konferenciáján, Balatonalmádiban.

Az online kérdőívet alig tíz nap alatt 4730 rendelőben dolgozó asszisztens

Biriné Mika Borbála nyerte el a Med-Econ Medicina szakdolgozói különdíját

Szakdolgozókat is kitüntettek a Medicina Fórumon

A Med-Econ Medicina szakdolgozói különdíjat *Biriné Mika Borbála* vehette át, aki 2003 óta a Nyíregyházi Jósa András Kórház belgyógyászati osztályának diplomás ápolója. Öt részes – Youtube-on elérhető – oktató videoanyagot készített, több publikációja is megjelent. A Magyar Diabetes Társaság Lábmunkacsoport titkára és a Magyar Podiátriai és Lábsebészeti Társaság Podiáterszekció elnökhelyettese.

MAITT-Medicina Kiváló Intenzív Terápiás Szakápoló elismerésben részesült *Fesető Irén*, a BVKK Pándy Kálmán Tagkórház KAITO intenzív szakasszisztens egészségügyi szakoktatója. Több mint 35 éve dolgozik intenzív osztályon, hivatásában a türelem, a magas szakmai kihívások, az emberszeretet és a kötelességtudat vezérli.

MAITT-Medicina Kiváló Aneszteziológiai Szakasszisztensi Díjjal jutalmazták *Krasznai Zsolt Csabát*, aki 1984-ben kezdett dolgozni a balassagyarmati kórházban, és 1987-ben ő lett az első férfi aneszteziológiai szakasszisztens Magyarországon. Jelenleg az SE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinikáján dolgozik, a gyakorlati oktatás szervezője. Az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Szakápolók Magyarországi Egyesületének alapító tagja.

A Medicina Fórum konferencián vehették kézbe a résztvevők a *Medicina Fórum* évkönyv legújabb számát, amelynek alapító főszerkesztője *Nógrádi Tóth Erzsébet*, kiadója pedig a Magyar Kórházszövetség. Az évkönyvben publikáló közel 50 szerzőnek köszönhetően reális kép kapható egyebek mellett az egészségügy finanszírozásáról, a munkaerő helyzetről és a mesterséges intelligencia, az informatika alkalmazásáról.

töltötte ki, az ország valamennyi megyéjét képviselve. A legtöbb válasz önkormányzati fenntartású intézményből érkezett, de 17 százaléknál magánellátónál alkalmazott kolléga is válaszolt. A válaszadók 30 százaléka tíz évnél régebben dolgozik a rendszerben, de a legtöbben 30-40 éves munkaviszonnyal rendelkeznek. Harminc fő feletti beteget látnak el a szakrendelések 51 százalékában.

Az idei béremelést teljes egészében 60 százalékuk kapta meg, 13 százalékuk kevesebbet kapott, mint kellett volna, és 18 százaléknál voltak azok, akik megkapták ugyan az emelést, de az egyéb juttatásaik párhuzamos elvétele miatt csökkent a fizetésük. Jövedelmével mindössze a szakasszisztensek 4 százaléka elégedett teljes mértékben.

Több szakrendelésen is hiány van szakdolgozókból a válaszadók 60 százaléka szerint, 7 százalék jelezte azt, hogy nincs hiány. Alkalmankénti helyettesítésről 38 százalékuk számolt be, míg 12 százalék azt mondta, hogy folyamatos helyettesítésre van szükség a munkahelyén. A többség (54 százalék) tart attól, hogy átirányítják másik intézménybe munkavégzésre.

Romlani fog az intézmények gazdálkodása a válaszadók 53 százaléka szerint, a humán erőforrás tekintetében hasonló tendenciára számít 31 százalék, azonban jelentős erodálódásra 54 százalék.

Dramai, katasztrófális, kaotikus, meneküljön, ki merre lát – ilyen válaszok érkeztek arra a kérdésre, hogyan írják le saját helyzetüket a járóbeteg-szakellátásban. A válaszadók túlnyomó többsége, 3768 fő negatívan reagált, ám 686 pozitív véleményt fogalmazott meg, elégedettnek, optimistának és bizakodónak írva le a helyzetét, és volt olyan, aki úgy felelt „maradok, bár-hogy lesz, mert szeretem a hivatásomat”, de olyan is, aki „kalandvágyból folytatja” a munkát.

Nem a helyzet rossz, hanem a pesszimizmus nagy

Ezúttal nem a humán erőforrás helyzetét, hanem a gazdálkodás változását ítélték a legrosszabbnak az önálló szakrendelők vezetői – derült ki a Medicina 2000 szövetség szokásos, éves felméréséből, amelyet *Polák László* alelnök ismertetett. A jövőt sem a szakdolgozó-, illetve orvoshiány miatt látják sötétebbnek a menedzsmentek, hanem a gazdálkodás helyzetének változásai okán. Ugyanakkor a közönség soraiból érkező hozzászólásokból kiderült, hogy sok helyütt mégis krónikus a szakdolgozóhiány, így például *Bodnár Imre*, a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatója is beszélt arról, hogy intézményükben a szakdolgozók több mint 50 százaléka folyamatosan helyettesít.

Egyáltalán nem ennyire rossz a helyzet, mint ahogyan azt a szövetség és a kamara felmérései lefestik, a válaszokban sokkal inkább a pesszimista szemléletű magyar néplélek tükröződik – fejtette ki véleményét a rendezvényen Takács Péter egészségügyért felelős államtitkár. Példaként elmondta azt is, hogy bár sok kritika érte a védőnői rendszer átszervezését is, ám 4 ezer védőnőből végül mindössze 17 nem írta alá az új szerződést, a többiek viszont 65 ezer forinttal többet keresnek, mint korábban. Az alapellátásban dolgozó 80 ezer szakasszisztensnek pedig azt üzenté, hogy a háziorvosi hatásköri lista optimalizálását követően a szakdolgozói kompetenciákat is rendezik, ennek nyomán pedig számítanak arra, hogy a kiemelt kompetenciájú ápolók is megjelennek a praxisközösségekben. Az ő munkájukra ugyanis nagy szükség van a népegészségügyi fókuszú alapellátásban.

Jó hírként a szakpolitikus közölte még azt is, hogy a nyugdíj utáni foglalkoztatás engedélyezéséről – ami különösen a szakdolgozók esetében zajlott nehézkesen – már államtitkári szinten döntenek, így az eddig átlagosan kilenc hónapos átfutási idő két hónapra csökkent, bár – tette hozzá az államtitkár – legtöbbször az intézmények követtek el adminisztrációs hibát, ezért voltak csúszások.

Tarcza Orsolya

Díjátadó Gála, 2023

2023. november 24-én tartotta Díjátadó Gáláját a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK). Az ünnepségen átadásra került több, a kamara által alapított szakmai díj, ezen az eseményen köszöntötték a jubiláló szakdolgozókat is.

A 2023. év kitüntetettjeinek csoportképe

Az ünnepséget a köztisztviselő elnöke, *Balogh Zoltán* nyitotta meg, ezt követően átadásra kerültek „Az év kiváló szakdolgozója”, „Az év elhivatott fiatal szakdolgozója” és „Az év kiváló szakdolgozói közössége” díjak, továbbá a Szociális Munka-napi elismerések (A díjazottakról lásd írásunkat a 4. oldalon – A szerk.)

A rendezvényen hagyományosan köszöntésre kerültek azok a 2023-ban 75, 80, 85, 90 éves születésnapjukat ünneplő egészségügyi szakdolgozók, akik a mai napig az egészségügyben teljesítenek szolgálatot.

A MESZK életében lezárult egy újabb négyéves ciklus, ezért területi, tagozati és országos választások zajlottak. Az idei Díjátadó Gála néhány kolléga esetében az elköszönésről is szólt, az elnök külön megköszönte azon területi, tagozati és országos elnökségi tagok, tagozatvezetők, tagozatvezető-helyettesek munkáját, akik nem folytatják eddigi tevékenységüket. A leköszönő területi elnökök: *Kalcsó Péterné* (Nógrád vármegye), *Kurucz Katalin* (Veszprém vármegye), *Tóthné Földi Gyöngyi*

(Zala vármegye). Leköszönő tagozatvezetők: *Bognár Márta* (Gyermekápolási Szakmai Tagozat), *Fogarasi Zoltán* (Mentésügyi Szakmai Tagozat), *Gyöngyösiné Hoffer Szilvia* (Szociális Szakterületi Szakmai Tagozat), *Lamár Ibolya* (Laboratóriumi Diagnosztikai Szakmai Tagozat), *Tóthné Bucsek Ildikó* (Közösségi, Foglalkozás-egészségügyi, Otthoni és Hospice Szakmai Tagozat), *Tunyi Tünde* (Pszichiátriai Ápolás Szakmai Tagozat). Leköszönt tagozatvezető-helyettesek: *Tarnai Irén* (Dietetikai Szakmai Tagozat), *Valkár Csabáné* (Képalakító Diagnosztikai Szakmai Tagozat), *Maklári-Klekner Katalin* (Műtőszolgálati Szakmai Tagozat), *Miklós Mónika* (Pszichiátriai Ápolás Szakmai Tagozat), *Zsámboki Judit* (Szülész-női Szakmai Tagozat), *Lőrinczi Orsolya Éva* (Védőnői Szakmai Tagozat).

A MESZK a Hartmann-Rico Hungária Kft.-vel együttműködésben a szakdolgozók részére pályázatot hirdetett sebkezelés és fertőzésmegelőzés témakörben, amelynek eredményhirdetésére is a gálán került sor. A pályá-

zatra 46 érvényes pályamű érkezett. Sebkezelés témakörben az I. helyezett *Hegyi Eszter*, ápolónő lett, aki a Pécsi Tudományegyetem Sebészeti Klinikáján dolgozik. A témakörben különdíjat kapott *Hermann Zoltánné*, aki szolgálatvezető a Hermann Medical Kft. Otthonápolási Szolgálatnál. A Stoma ellátás különdíját *Kiss Beatrix*, a Somogy Vármegyei Kaposi Mór Oktatókórház Sebészeti Osztályának Sztómaterápiás nővére kapta. A fertőzésmegelőzés témakörben I. helyezést ért el *Bajnóczi Judit*, a Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet ápolónője.

A díjátadó ünnepség záróakkordjaként átadásra került „Az Ápolás Hivatásért” díj. Az elismerés olyan egészségügyi szakdolgozónak adományozható, aki magas színvonalú tevékenységével példaértékűen hozzájárult a betegek ellátásához, gyógyításához. 2023-ban a díjat *Szánti Istvánné*, a MESZK Járóbetegellátásért felelős alelnöke, egyetemi ápoló, asszisztens vehette át.

Szívből gratulálunk a kitüntetetteknek!

Választás a kamarában

Az idei a tisztújítás éve volt a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarában. A mintegy fél éven át tartó választási folyamat 2023. július 5-én kezdődött a helyi küldöttek megválasztásával, és december 8-án zárult, a Lurdy Házban megrendezett országos küldöttközgyűlésen.

Helyi küldöttek megválasztása

A 93 helyi szervezetben az idei évtől csak távválasztással volt lehetőség a helyi küldöttek megválasztására és a helyi küldöttgyűlések keretében zajló választások lebonyolítására. Első körben 2023. július 5-én, a MESZK új, online választási felületén még nem sikerült megválasztani kellő számban a helyi küldötteket, így a megismételt távválasztásokon, július 31-én nyerték el posztjukat a helyi szervezetek helyi küldöttei, akik augusztus 24-én maguk közül területi küldötteket, a helyi szervezet tagjai közül pedig helyi elnököt és alelnök(ke)t választottak.

Területi szervezeti választás

A területi tisztújítás már hagyományos módon történt a 2023. szeptember 20–23. között zajló területi küldöttközgyűléseken. Ezen választások eredményeit, a megválasztott tisztségviselők neveit vármegyéenként lapunk 18–19. oldalán láthatják.

Országos tagozati választás

2023. október 20-án lezajlott a MESZK országos tagozati választása is. A 21 szakmai tagozat tagozatvezetőinek és tagozatvezető-helyetteseinek tablóját kiadványunk 20–23. oldalán találják.

A MESZK új országos elnöksége (balról jobbra: Dobák Zita, Tunyi Tünde, Üveges Péterné, Dr. Balogh Zoltán, Dr. Hirdi Henriett Éva, Dr. Papp Katalin, Dr. Róka Tímea, Vörösmarty Attila, Dr. Horváth Csilla)

Országos szervezet tisztújító választás

A jelölési időszak 2023. november 24–28. között volt. Az ideiglenes jelöltlistát november 30-án tették közzé a MESZK honlapján, a végleges jelöltlista pedig december 3-án került élesítésre. A tisztújítási periódus záróakkordjaként a Lurdy Házban, a

2023. december 8-ára szervezett országos küldöttközgyűlésen megtörtént az országos szervezet tisztújító választása is, a végleges választási eredményeket keretes írásunkban láthatják.

A megválasztott tisztségviselőknek ezúton is gratulálunk, munkájukhoz jó egészséget kívánunk!

A végleges választási eredmény a MESZK honlapján érhető el:

A MESZK Országos Szervezet tisztújító választásának eredményei

Országos Elnökség

Elnök: Dr. Balogh Zoltán

Általános alelnök: Dr. Hirdi Henriett Éva

Főtitkár: Dr. Horváth Csilla

Fekvőbeteg-ellátásért felelős alelnök: Üveges Péterné

Járóbeteg-ellátásért felelős alelnök: Dr. Róka Tímea

Alapellátásért felelős alelnök: Dobák Zita

Külkapcsolatokért felelős titkár: Dr. Papp Katalin

Választási eljárásokért felelős titkár: Vörösmarty Attila

Társadalmi, szakmai szervezetekkel való kapcsolattartásért felelős titkár: Tunyi Tünde

Etikai Bizottság

Elnök: Deák Edit

Tagok: Bölcskei Anna Mária, Éhmann-né Antal Erzsébet, Feigléné Koós Gabriella, Herberger Árpád Róbertné, Magyar Ildikó, Nagy Szilvia Annamária, Nagyné Fucskó Enikő, Pápai Péterné, Schmidt Éva, Szoó Katalin

Felügyelőbizottság

Elnök: Nyakas Eszter

Tagok: Barna Krisztina, Csépleő Viktória, Kaszai Erzsébet, Kökény Márta, Vámosi Ágnes, Virág Andrea

Etikai Kollégium

Elnök: Viziné Molnár Anna

Alelnök: Nyergesné Závodi Edit

Tagok: Juhász Anna, Schmidt Zsoltné

Videós összefoglaló az országos
tiszttségviselői választásról

A MESZK Területi Szervezeteinek megválasztott tisztségviselői

Baranya vármegye

Elnök:	<i>Szekeresné Izsák Margit</i>
Általános alelnök:	<i>Lukács Miklós</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Kovács Zsuzsanna</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Kovács-Szabó Hajnalka</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Boronkai Tamás</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Bory Éva</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Rác Eszter</i>

Bács-Kiskun vármegye

Elnök:	<i>Csík Julianna</i>
Általános alelnök:	<i>Hajnal Istvánné</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Gazdik Judit</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Dr. Nagy Andrásné</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Oláh Annamária</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Síklós Attila</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Mudri Barbara</i>

Békés vármegye

Elnök:	<i>Lakatos Zsuzsanna</i>
Általános alelnök:	<i>Hrabovszky György</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Földi Anikó Ida</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>György Margit</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Kósa Mária</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Kárász Gábor László</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Dr. Csikiné Rangasz Magdolna</i>

Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye

Elnök:	<i>Dulibán Lászlóné</i>
Általános alelnök:	<i>Juhász Ildikó</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Sípos Ágnes</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Tóthné Gácsi Erzsébet</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Kaló Mária Katalin</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Marton Erika</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Patakiné Kocsis Tünde</i>

Budapest

Elnök:	<i>Dr. Istókné Dr. Puskás Andrea</i>
Általános alelnök:	<i>Emberné Heitler Andrea</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Tóth Tamás</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Juhász Julianna</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Horváth Andrea</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Szentmihályi Ilona</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Vecsernyés Erzsébet Erika</i>

Csongrád-Csanád vármegye

Elnök:	<i>Dr. Irinyi Tamás</i>
Általános alelnök:	<i>Ujhelyiné Papp Teréz</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Farkasné Kutasi Katalin</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Horváth Zsuzsanna</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Jánosiné Canjavec Judit</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Dr. Kristóf Csaba</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Rác Szilvia</i>

Fejér vármegye

Elnök:	<i>Bokorné Sike Erika Anna</i>
Általános alelnök:	<i>Szabó István</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Dr. Juhászné Bordács Veronika</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Pénzes Márta</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Kovácsné Simon Zsuzsanna</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Dr. Kovács Krisztina</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Fodor Szilvia</i>

Győr-Moson-Sopron vármegye

Elnök:	<i>Haszonitsné Jánoki Márta</i>
Általános alelnök:	<i>Rosenmayer Szilvia</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Horváthné Nagy Szidónia</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Mácsovits Rita</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Dr. Debreczeniné Kővári Krisztina</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Dr. Csizmadiáné Wenhard Mónika</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Fekete Józsefné</i>

Hajdú-Bihar vármegye

Elnök:	<i>Holhósné Kunkli Valéria</i>
Általános alelnök:	<i>Gál Mária</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Jakab Judit Ágnes</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Nagy-Próglí Ibolya</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Ujvárosy András</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Nagynyé Bojté Andrea</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Zólyomi Ágnes</i>

Heves vármegye

Elnök:	<i>Pogonyiné Kiss Irén</i>
Általános alelnök:	<i>Nagyné Simonyi Zsuzsanna</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Rác Klára</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Előházi Irén</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Papp Tímea</i>
Étikai bizottság elnöke:	<i>Vörösné Kis Noémi</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Harmatné Dobos Ágnes</i>

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye

Elnök:	<i>Dankó Zsuzsanna</i>
Általános alelnök:	<i>Bekéné Pócs Gabriella</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Timkó Éva</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Lehoczky Ildikó</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Kovács Katalin</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Szóke Ildikó</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Csasztvanné Ivanics Erika</i>

Komárom-Esztergom vármegye

Elnök:	<i>Holup Ilona</i>
Általános alelnök:	<i>Menner Lászlóné</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Mészárosné Varga Etelka</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Gerstmajer Terézia</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Bartáné Fischer Viktória</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Sós Ilona</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Horváth Csabáné</i>

Nógrád vármegye

Elnök:	<i>Kőrösi Istvánné</i>
Általános alelnök:	<i>Veres Judit</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Bojtárné Balázs Zsuzsanna</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Békésiné Széll Mária</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Omanné Földi Melinda</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Erdős Erzsébet</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Cserődi Gáborné</i>

Pest vármegye

Elnök:	<i>Bugarszkiné Sárközi Gizella</i>
Általános alelnök:	<i>Török László</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Mészáros Tibor</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Bokor Károly</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Kecskeméthy Ildikó</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Kiss László</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Szűcsné Balog Andrea</i>

Somogy vármegye

Elnök:	<i>Szabó Gyuláné</i>
Általános alelnök:	<i>Beidekné Kacs Éva</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Schiszler Gyöngyi</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Dr. Kisimréné Györkös Ágnes</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Bödő Eszter</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Vajda Tímea</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Reichertné Pfeiffer Gyöngyi</i>

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye

Elnök:	<i>Nagy Géza</i>
Általános alelnök:	<i>Takácsné Horváth Ágnes</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Gyimesi Gábor</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Dr. Bajnayné Kiss Katalin</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Sinka Jánosné</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Vida Katalin Ildikó</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Asztalos László</i>

Tolna vármegye

Elnök:	<i>Munk János Tamásné</i>
Általános alelnök:	<i>Pfaffné Deli Zsuzsanna</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Dr. Felföldiné Feil Jusztina Judit</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Straubingerné Vince Ildikó</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Kacsné Dömötör Éva</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Lovasi Orsolya</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Máténé Leipold Irén</i>

Vas vármegye

Elnök:	<i>Szabó Péterné</i>
Általános alelnök:	<i>Horváthné Barasits Rita</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Gazsi Lilla Bernadett</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Szabó Gabriella</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Milisitsné Tátrai Beatrix</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Horváth Balázs</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Dr. Kecskés Lászlóné</i>

Veszprém vármegye

Elnök:	<i>Baratiné Véninger Gabriella</i>
Általános alelnök:	<i>Kurucz Katalin</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Hargitai-Kovács Katalin</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Müller Kinga Andrea</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Slemmer Józsefné</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Zengői-Török Csilla</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Fodorné Borbély Csilla</i>

Zala vármegye

Elnök:	<i>Vass Mónika</i>
Általános alelnök:	<i>Szabó Veronika</i>
Fekvőbeteg-ellátási alelnök:	<i>Preiner Ildikó</i>
Járóbeteg-ellátási alelnök:	<i>Horváthné Vítai Krisztina</i>
Alapellátási alelnök:	<i>Nemeskürtiné Medgyes Ilona</i>
Etikai bizottság elnöke:	<i>Bognárné Laposa Ilona</i>
Számvizsgáló bizottság elnöke:	<i>Miszory Erika Viktória</i>

A Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Szakmai Tagozatainak megválasztott tagozatvezetői, 2023

Aneszteziológiai és Intenzív Ápolás Tagozat

Sebestyén Gábor

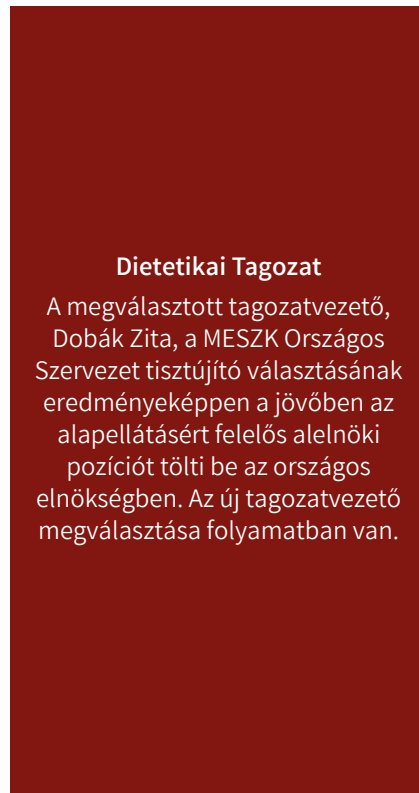
2019 óta látja el tisztségét.
Munkahelye az Észak-budai
Szent János Centrumkórház.

Asszisztensi Tagozat

Eördögh Zoltánné

2019 óta látja el tisztségét.
Munkahelye a Péterfy Sándor
Utcai Kórház- és Rendelőintézet.

Dietetikai Tagozat

A megválasztott tagozatvezető,
Dobák Zita, a MESZK Országos
Szervezet tisztújító választásának
eredményeképpen a jövőben az
alapellátásért felelős alelnöki
pozíciót tölti be az országos
elnökségben. Az új tagozatvezető
megválasztása folyamatban van.

Egészségügyi Szervező Tagozat

Bakóné Bodnár Katlin

2019 óta látja el tisztségét.
Munkahelye a Debreceni Egyetemi
Klinikai Központ,
Gasztroenterológiai Klinika.

Felnőttápolási Tagozat

Tóth Andrea

2005 óta látja el tisztségét.
Munkahelye a Borsod-Abaúj-Zemplén
Vármegyei Központi Kórház
és Egyetemi Oktatókórház.

Gyermekápolási Tagozat

Bolodárné Gaál Katalin

Idén kezdi meg tagozatvezetői
munkáját. Munkahelye a Heim Pál
Országos Gyermekgyógyászati
Intézet.

**Gyógyászati Segédeszközgyártói
és -forgalmazói Tagozat**

Róka László

Idén kezdi meg tagozatvezetői munkáját. Munkahelye a Forgalmazók az Egészségért Szövetség.

Gyógyszertári Asszisztensi Tagozat

Rózsa Melinda

2019 óta látja el tisztségét. Munkahelye a Homo Creativus Kft.

Gyógytorna-Fizioterápia Tagozat

Zatrok Csaba

2019 óta látja el tisztségét. Munkahelye a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház.

Képkalkoló Diagnosztikai Tagozat

A megválasztott tagozatvezető, dr. Róka Tímea, a MESZK Országos Szervezet tisztújító választásának eredményeképpen a jövőben a járóbeteg-ellátásért felelős alelnöki pozíciót tölti be az országos elnökségben. Az új tagozatvezető megválasztása folyamatban van.

**Közegészségügyi-Járványügyi
Tagozat**

Bojtorné Szegedi Ágnes

2019 óta látja el tisztségét. Munkahelye a Zuglói Egészségügyi Szolgálat.

**Közösségi, Foglalkozás-
egészségügyi, Otthoni
és hospice Tagozat**

Dr. Kálmánné Simon Mária

Idén kezdi meg tagozatvezetői munkáját. Munkahelye a Talomed Egészségügyi és Tanácsadó Kft.

**Laboratóriumi
Diagnosztikai Tagozat**

Vargáné Földesi Róza

Idén kezdi meg tagozatvezetői munkáját. Munkahelye a Debreceni Egyetem Klinikai Központ, Laboratóriumi Medicina Intézet.

Mentésügyi Tagozat

Gedei Péter

Idén kezdi meg tagozatvezetői munkáját. Munkahelye az Országos Mentőszolgálat.

Műtőszolgálati Tagozat

Nagy Éva

2019 óta látja el tisztségét. Munkahelye a Debreceni Egyetem Klinikai Központ Urológiai Klinika.

Pszichiátriai Ápolás Tagozat

Dr. Ács Andrea

Idén kezdi meg tagozatvezetői munkáját. Munkahelye a Semmelweis Egyetem ETK-Országos Mentális, Ideggyógyászati és Idegsebészeti Intézet.

Sürgősségi Betegellátási Tagozat

Banga Béla Erik

2019 óta látja el tisztségét. Munkahelye a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ, Sürgősségi Betegellátó Önálló Osztály.

Szociális Szakterületi Tagozat

Pál Cecília

Idén kezdi meg tagozatvezetői munkáját. Munkahelye a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület.

Szülésznői Tagozat

Tóth Anna

2005 óta látja el tisztségét.
Munkahelye a Semmelweis
Egyetem Szülészeti
Nőgyógyászati Klinika.

Természetgyógyászati Tagozat

Tanurdzsity Edit

2005 óta látja el tisztségét.
Munkahelye a Vákuum Kkt.

Védőnői Tagozat

Perjési Zsuzsanna

Idén kezdi meg tagozatvezetői
munkáját. Munkahelye az Óbuda-
Békásmegyer Védőnői Szolgálat.

A MESZK szakmai tagozatainak megválasztott tagozatvezető-helyettesei

- Aneszteziológiai és Intenzív Ápolás Tagozat – Mihályné Puskás Zsuzsanna
- Asszisztensi Tagozat – Csefkóné Szabó Magdolna
- Dietetikai Tagozat – Kajdi Magdolna Edit
- Egészségügyi Szervező Tagozat – Tulit Pálma
- Felnőttápolási Tagozat – Bednár András Lajosné
- Gyermekápolási Tagozat – Torbik Melinda
- Gyógyászati Segédeszközgyártói és -forgalmazói Tagozat – Mezei Zoltán Gyula
- Gyógyszertári Asszisztensi Tagozat – Csizsár Zoltánné
- Gyógytorna-Fizioterápia Tagozat – Rónyai Edit Ágota
- Képző Diagnosticszaki Tagozat – Balázs Ervin
- Közegészségügyi-Járványügyi Tagozat – Varga Éva
- Közösségi, Foglalkozás-egészségügyi, Otthoni és Hospice Tagozat – megválasztása folyamatban
- Laboratóriumi Diagnosticszaki Tagozat – Duczáné Nagy Erika Ildikó
- Mentésügyi Tagozat – Gresz Ágnes
- Műtőszolgálati Tagozat – Harangozó Csilla
- Pszichiátriai Ápolás Tagozat – Herceg Attila
- Sürgősségi Betegellátási Tagozat – Rogus Piroska
- Szociális Szakterületi Tagozat – Farkasné Kardos Katalin
- Szülésznői Tagozat – Kaizer Melinda
- Természetgyógyászati Tagozat – Ribarics Ildikó
- Védőnői Tagozat – Szalainé Pintér Boglárka

A plasztikai sebészet a jövő

Az Amerikai Kozmetikai Szövetség Plasztikai Sebészeti Szekciójának összefoglalója szerint szakterületük – bármilyen hihetetlen – szinte egyidős az orvostudomány más ágaival. Az emberi test formájának, működésének anomáliáit már a történelmi időkben is igyekeztek korrigálni az ahhoz értő orvosok.

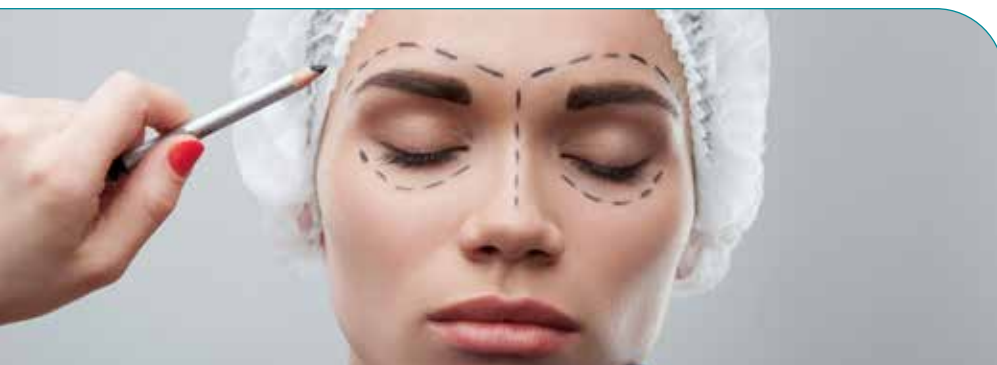
A plasztikai sebészet fejlődésének irányát nagyban befolyásolták az adott kor szépségideáljai, az adott társadalom elvárásai. A szakma társadalmi hatásai, jelentősége a kezdetek óta létezik, hiszen minden szervezett társadalomban fontos szempont volt a háborúkban sérült, balesetet szenvedett vagy valamilyen testi hibával született személyek testi anomáliáinak a lehető legjobb minőségben történő korrekciója. A szakma alapvető célja már a

kezdetektől az volt, hogy beavatkozásai következtében az érintett személy visszanyerje a fogyatékosága miatt meggyengült önbizalmát, ezáltal kedvezőbb énképet alkosson magáról, vagyis pszichológiai szempontból is javuljon az állapota.

Több ezer éves tudás

A plasztikai sebészet alkalmazására már az ókori civilizációkból származó

szövegekből értesülhettek a kutatók. Indiában és Egyiptomban egyaránt találtak erre utaló irodalmat. Az ősi indiai szövegek, a Védák már i. e. 4000-ben több helyen említést tesznek némely orrhibák helyreállító beavatkozásairól, csakúgy, mint az egyiptomi orvosi papiruszok az arckorrekciós műtétekről. Utóbbiakra leginkább harci sérüléseknél, vagy egyéb, balesetknél keletkezett torzulások korrigálása végett került sor. Az egyiptomi orvosok

Közösségi média hatása a sebészetre

A XXI. században sem állt le a szakma fejlesztése, de napjainkban többségében már nem a meglévő technikákat tökéletesítik, hanem új irányt vett a szakma: egyre inkább a minimálisan invazív eljárások kerülnek előtérbe, amelyek mind az orvosok, mind a páciensek körében népszerűbbek a régi eljárásoknál. Ezeket az eljárásokat a szépségügyi eljárások szolgálatába állították, arcfiatalításra, ráncok eltüntetésére, szemhéjkorrekcióra, illetve testkontúrozásra alkalmazzák. Általánossá váltak a nem sebészeti kezelések, a botox és egyéb bőrtöltő anyagok használata. Ezeket többségében már nem sebészek, hanem kozmetikusok, gyógy- és wellnessfürdő-alkalmazottak alkalmazzák. Első olvasatban bármilyen hihetetlen, mégis általános tapasztalat, hogy a közösségi média óriási hatással volt, van és lesz is a plasztikai sebészeti trendekre. A média hatására változnak a „fogyasztói” igények és ehhez a szakmának alkalmazkodnia kell.

Merre tart a plasztikai sebészet?

A legújabb fejlesztések egyike az őssejtek felhasználása a plasztikai sebészetben. Az őssejtekre alapozó szövetsebészet a jövő egyik legizgalmasabb és legígéretesebb eljárása, amely nagy eredményekkel kecsegtet a bőrátültetés folyamatában, az új bőr növesztésében. Előrehaladott kísérletek folynak injekciós őssejt töltőanyag előállítására is, ami javíthatja az emberi élet minőségét. Az Amerikai Plasztikai Sebészek Társasága a pár hónappal ezelőtt nyilvánosságra hozta 2022-ben végzett kutatásainak részeredményeit. Figyelemreméltó előrelépést tettek például az orrreplasztika, a kopaszág korrigálása, az arcanatómiai hibák kijavítása, az égési sérültek kezelésének területén. Külön hangsúlyt kap kutatásaik során a lézeres kezelés, amely ma már elengedhetetlen kelléke a szépségiparnak.

Mitől világszerte Dél-Korea?

Szakmai körökben elterjedt álláspont szerint napjainkban Dél-Korea a világ plasztikai sebészetének a fővárosa. Annak ellenére, hogy óriási a verseny világszerte a szakmát vezető helyen művelő országok között, úgy tűnik, hogy Korea hosszú távon is megőrizte eddigi előnyét. Vajon minek köszönhetik ezt az előnyüket? – tehetik fel a kérdést a versenyben hátrább szorított országok plasztikai sebészei. A megoldást több összetevő adja: egyik fontos eleme a plasztikai sebészeti képzés, amelynek alapjait valamikor 1961-ben dr. Jae-Duk Lew az Amerikai Egyesült Államokban sajtótította el. Tudományát hazavitte és otthon, Koreában továbbfejlesztette. Ő volt az a szakember, aki hazájában elsőként vezette be a plasztikai sebészetet. Hatására öt évvel később megalakították az ország helyreállító sebészeti társaságát. Annak keretében elindították a rezidensképző programjukat és bevezették a testületi tesztelést. A hetvenes években már több

dél-koreai egyetemen önálló tanszéke volt a plasztikai és helyreállító sebészetnek. A frissen képzett fiatalokat neves külföldi egyetemekre küldték továbbképzésre, akik megszerzett tudásukkal visszatértek országukba és alkalmazni kezdték a legújabb eljárásokat, amelyeket odakint tanultak. Az ismeretek közkincsé tételéhez évente rendeztek országos plasztikai sebészeti konferenciákat, amelyek ma már nemzetközi szinten működnek és a szakma legjobbjaival találkozájává fejlődtek. A felsoroltaknak is köszönhető, hogy napjainkban tovább gyorsult a szakma innovációja. Bár folytatják a sebgyógyulás felgyorsítására és a szövetrekonstrukciós műveletek finomítására való törekvéseket, fokozott figyelmet fordítanak az új technológiák általános bevezetésére is, mint például a szövettervezés, a génterápia, a robotsebészet, a háromdimenziós nyomtatási technológiák alkalmazása, új, biokompatibilis anyagok kifejlesztése.

részletesen dokumentálták szövegekben a sérülések helyreállításának a technikáját, a sebek szakszerű varrásának a menetét, illetve a sebkötözés módját. A görög és római orvosok továbbfejlesztették az elődök tudását. Cornelius Celsus római orvos már fülcimpasérüléseket is szakszerűen állított helyre, a görög Galenus pedig bevezette az autograft technikát, ami a test egészséges bőrfelületéből a sérültbe ültetett át szövetdarabokat, hogy korrigálja a hibát.

Modern kori alapok lerakása

A XV-XVI. századi Európában Ambroise Paré francia sebész volt az, akít a modern sebészet atyjaként emlegetnek, mert számos innovatív technikát vezetett be a rekonstrukciós műtéteknél. A modern plasztikai sebészet megjelenése a XX. század elejére tehető és az új-zélandi születésű, de Angliában praktizáló Sir Harold Gilliesnek köszönhető. Sir Harold nevéhez fűződik

az első világháborús arcsérültek plasztikai rekonstrukciójának a fejlesztése, új műtéti technikák és rekonstrukciós eljárások kidolgozása. Suzanne Noel francia sebész vezette be ezeket az innovatív eljárásokat a különféle kozmetikai korrekcióknál, mint az orr- és szemplasztika. Nevéhez fűződik a helyreállító és a szépészeti plasztikai beavatkozások szétválasztása, utóbbi önálló sebészeti ággyá való fejlesztése.

Hidegkuti Alexa

Agyfejlesztő hangszeres játék

Los Angelesben, a Dél-kaliforniai Egyetem idegtudományi kutatócsoportja öt éven keresztül vizsgálta a zene és az aktív zenélés gyerekagyra gyakorolt hatásait.

Az eddigi vizsgálati eredményeket összegző tanulmányukban többek között megállapítják: azok egyértelműen azt mutatják, hogy a zenei képzésben részt vevő gyerekek érzelmi fejlődése, szociális érzékenysége erőteljesebb, mint zenéléssel nem foglalkozó kortársaiké. Hangfeldolgozásuk lényegesen fejlettebb, erőteljesebb és pontosabb, mint a zenével nem foglalkozóké.

Az ötéves periódus vizsgálatában olyan, zenét tanuló diákok vettek részt, akik a város rosszabb anyagi körülmények között élő negyedeiben élnek és szociális helyzetük eleve hátrányosnak mondható. A zenetanuló gyerekek képzését ellátó oktatócsoport vezetője és a kutatómunka irányítója a Los Angeles-i filharmonikusok karmestere, *Gustavo Dudamel* volt. A gyerekek kisebb csoportokban tanulták a hangszeres játékot. Az oktatás óráin túlmenően heti hét óra gyakorlás is hozzátartozott a programjukhoz. A kontrollcsoport gyerekei többek között egy közösségi fut-

ballprogramban vettek részt, de volt olyan csoport is, amelynek tagjai skola után semmilyen közös foglalkozásnak nem voltak a részesei.

Fegyelmezettebb a zenélő diák

A vizsgálatban részt vevő idegtudósok azonkívül, hogy folyamatosan kontrollálták a gyerekek fizikai és pszichés fejlődését, rendszeresen végeztek agyi szkennelésre szolgáló MR-vizsgálatokat, EEG-vel ellenőrizték az agyi aktivitás minőségét, viselkedési tesztek hajtottak végre. A kutatók megállapították, legalább tíz nyomós oka lehet annak, hogy a fejlődésben lévő gyerekekkel megszerettségük a zenehallgatást és még inkább az aktív egyéni vagy csoportos zenélést, mert az azzal foglalkozó gyerekeknél számos előny tapasztalható. Például fegyelmezettebbek az iskolában, gondolataik az órákon koncentráltabbak, nem zenélő

társaiknál jobb a kifejezőképességük. Tényként kezelhető, hogy a zenehallgatás, illetve annak aktív gyakorlása javítja az agyi teljesítményt, minőségileg magasabb szintre emeli az olvasási és matematikai készségeket és a zenélő gyerekek érzelmileg is fejlettebbekké válnak. Összességében megállapítható, hogy a zenével foglalkozó gyerekek tanulmányi eredményei jobbak, mint a kontrollcsoport tagjaié. Bizonyították erre, hogy a zenélő csoport tagjai között rendszeresen nagyobb volt a tanulmányi és műveltségi versenyek győzteseinek, helyezetteinek a száma. A vizsgálatok során fény derült arra is, hogy a zene javíthatja a memóriát is. „Amennyiben a gyerekek korai fejlődésük szakaszában megismerkednek a zenével, bizonyítható, hogy a hangok alapján hamarabb megtanulják a szavak jelentését, a folyékony beszédet. Ha tánc is járul a zenéhez, akkor agyuk motoros készségei még jobban fejlődnek, mint a zenével nem foglalkozó társaiknál. A zene memóriára tett

Testet, lelket ápol a zene

A zene hatásaival foglalkozó kutatók egyhangúan azt állítják, hogy az agyra és általa az érzelmekre, a kognitív funkciókra legerősebben a klasszikus zeneművek (például Mozart, Beethoven, Bach stb.) hatnak, mert azok összetettebb struktúrával rendelkeznek, mint a könnyűzene. Ez a tulajdonságuk pedig nemcsak a gyerekekre, hanem a felnőttekre, sőt – egyes kutatók szerint – már a magzatra is erőteljes hatást gyakorolhatnak. Azt már számos kísérlet bizonyította, ha a terhesség utolsó trimeszterében az anya hasának közelében naponta lejátszottak egy klasszikus darabot, a csecsemő születése után is tartósan felismerte a dallamot. Figyelt a hangokra, olykor reagált is a mozdulataival a zenére. A kutatások eredménye szerint a klasszikus zene összetett mivolta az agyat a térbeli problémák gyors megoldására készíti. Abban is egészen bizonyosak a kutatók, hogy a klasszikus zene hallgatása egészen más módon hat az agyra, mint egy modern zeneszám. Ez persze nem azt jelenti, hogy az agy szempontjából kizárólag a klasszikus zene lehet fejlesztő, működést serkentő, hiszen a zene hallgatása, pláne művelése minden formájában hasznos testnek, léleknek egyaránt.

jó hatásával felnőtt-, sőt időskorban is találkozhatnak a zenehallgatók” – vélik a kutatók. További megállapításaik: a zene fejleszti a szociális érzékenységet, fokozza az egyén kreativitását,

javítja a nyelv- és olvasáskészséget, növeli a tér- és időbeli tájékozódást, logikus gondolkodásra készítet, könnyíti a problémamegoldást, javítja a matematikai készségeket. A gyerekek közös

Zene csecsemőkortól

A tudományos kutatások szakértői öt alapvető feladatot fogalmaztak meg minden szülőnek, aki gyermeket nevel. Ezeket a feladatokat már születés után – sőt akár már a terhesség alatt is – ajánlott elkezdeni:

„Játsz zenét a babának! Tedd ki a babádat a különféle stílusok sokféle zenei válogatásának. Ha hangszereken játszol, gyakorolj, amikor a baba a közelben van, ügyelj rá, hogy csupán mérsékelt legyen a hangerő. A hangos zene károsíthatja a baba hallását.

Énekelj a babádnak! Nem számít, milyen jól énekelsz. Az éneklés segít a beszéd tanulásában. A babák szeretik a dalok mintáit és ritmusait. Még a legkisebbek is felismernek bizonyos dallamokat, ha már korábban hallották azokat.

Énekelj a gyermekeddel! Ahogy a gyerekek nőnek, szívesen énekelhetnek veled. A szavak megzenésítése valójában segít az agynak, hogy gyorsabban megtanulja a szavakat, és hosszabb ideig megőrizze azokat. Ezért emlékezünk gyermekkorunkban énekelt dalok szövegére, még akkor is, ha nagyon régen nem hallottuk azokat.

Ha azt szeretnéd, hogy gyermeked hangszert tanuljon, ehhez nem kell megvárni az általános iskolát. A kisgyermekek fejlődő agya felkészült a zenetanulásra. A legtöbb négy- és ötéves a saját szintjén már szívesen zenél, és elsajátíthatja néhány hangszer alapjait. Az órák korai megkezdése pedig segít nekik kialakítani egy életre szóló zeneszeretetet. Idővel a zenei oktatás az iskola részeként segíthet olyan készségek fejlesztésében, mint a koordináció és a kreativitás. A zene tanulása pedig segít a gyermekednek abban, hogy nyitott gondolkodású, csiszolt elméjű emberré váljon.”

zenélése pedig növeli a mások iránti bizalom készségét, segít a személyes kapcsolatok létrehozásában.

L. I.

Alkalmazkodás a túlélés kulcsa

Bolygónk 4,5 milliárd éves története során folyamatosan változott. Nemcsak szilárd felszíne, a vizei, de az éghajlata is. Ezekhez a változásokhoz kellett alkalmazkodnia az idők során kialakult és folyamatosan fejlődő élővilágnak, így az embernek is.

A különböző okok miatt időről időre visszatérő éghajlatváltozás különösen megviselte az élő szervezeteket, közülük sokak képtelenek voltak alkalmazkodni az új körülményekhez, kihívásokhoz és kihaltak. Más fajok hamar átvették a helyüket és újak is – olyanok, amelyek jobban alkalmazkodtak az aktuális változásokhoz – kifejlődtek.

Adottság vagy vak szerencse a fennmaradás?

Napjainkban ismét egy klímaváltozás küszöbén állunk, ami döntő részben éppen az ember által okozott környezetromboló tevékenység következménye lehet. A különböző változásokra az élővilág fajai különféle képpen reagáltak és reagálnak ma is. Némelyek viszonylag gyorsan alkalmazkodnak a megváltozott körülményekhez, más fajoknak ehhez hosszú időre van szüksége, esetleg egyáltalán nem képesek az életfenntartó alkalmazkodásra. Az emberi faj, illetve annak egyik ága, a *Homo sapiens* eddig jól vette az akadályokat, sikerült alkalmazkodnia a szélsőséges klíma- és környezetváltozásokhoz egyaránt. Mondhatnák, a *Homo sapiens* napjainkig való fennmaradása a többiekénél fejlettebb agyának, testfelépítésének, kiváló önfenntartó képességeinek köszönhető, de az sem kizárt, hogy mindez pusztán a vak szerencse műve. Hiszen a vele egy időben is létező emberfélék, például a neandervölgyiek, a gyenyiszovaiak vagy a floresi ember is rendelkezett hasonló tulajdonságokkal és képességekkel. Sőt a neandervölgyieknek nagyobb volt az emberénél az

agy, a gyenyiszovaiak izmosabbak voltak, az apró termetű, de erős lábakon álló floresi pedig fürgébb, ügyesebb helyváltoztató volt. Mégis kihaltak. Felvetődhet a kérdés: vajon mi határozhatja meg azt, hogy az egyik faj fennmarad, míg a másik kipusztul az idők során megjelenő környezeti változások hatására? Pusztán a genetikai adottságok, a hatékonyabb alkalmazkodási képesség, a fejlettebb gondolkodás játszhat döntő szerepet a fennmaradásban, a mostoha körülmények ellenére történő életben maradásban, vagy egyéb tényezők is szükségesek ehhez?

Alkalmazkodás a változáshoz

A Kaliforniai San Diegóban működő Palomar főiskola biológiai szekcióján elhangzott előadás szerint az ember szervezete napjainkban is számos biológiai és kulturális módon alkalmazkodik a pillanatnyilag adott környezethez. Ezeknek a változásoknak egy része olyan jellegű, amelynek követéséhez az emberi szervezetnek nincs hosszabb időre szüksége. Szinte azonnal reagál a változásra. Ilyen a magasabb hegyekben tapasztalható, oxigénben szegényebb levegőhöz való alkalmazkodás, az idegen, alapjaiban más időjárású országok klímájához való gyors akklimatizáció vagy a mélyebb víz nyomásához való gyors idomulás. A környezet megváltozására az ember szervezete többféle biológiai választ adhat: genetikai variációkkal, fejlődési alkalmazkodással és akklimatizációval is alkalmazkodhat egy-egy új kihíváshoz.

Sugárveszélyben élő kutyák

Érdekes és eddig még megmagyarázatlan jelenséget tapasztaltak az 1986-os csernobili atomerőmű 4-es blokkjának robbanását túlélő kutyák mai utódainak vizsgálatakor. A lezárt, bizonyos fokig még ma is sugárzó területen vadon, falkákban élő kutyákat vizsgálva megállapították, hogy testükön nincs semmilyen, erős sugárzás okozta deformitás, holott elődeik és ők is rendszeresen bejárnak a környező erdőkből a sugárfertőzött város centrumába. A káros sugárzás DNS-ükben sem hagyott nyomot. Néhány generáció alatt viszont sikerült külsőleg teljesen alkalmazkodniuk a környezetükhöz. Ma már Csernobil környékén nincsenek kis- és nagytestű, különféle fajtajegyeket hordozó kutyák. Mindannyian közepes testűek, a bundájuk rövid, egyenes, barnás-sárgás egyenszínű, megállapíthatatlan, hogy néhány generációval előtti őseik vajon milyen fajta egyedek voltak. Az idén márciusban megjelent, 800 kutya vizsgálatát összegző tanulmány szerint a kutatóknak óriási meglepetést okozott az általuk vizsgált egyedek feltűnően éles memóriája és magas szintű megfigyelőképessége. Még meglepőbb volt az a felfedezés, hogy a megvizsgált több száz kutya között egyetlen daganatos beteg sem találtak, holott közvetlen sugárzásveszélyben élnek.

„Megfiatalodott” az űrállomáson

Az amerikai űrhajózási hivatal, a NASA pár évvel ezelőtt egy egyetűjű ikerpár segítségével hajtotta végre kutatási programját, amelynek az volt a célja, hogy kiderítse: képes-e és milyen gyorsan az emberi szervezet a szélsőséges környezeti változásokra reagálni és azt milyen módon teszi? Az ikerpár egyik tagját, Kellyt felküldték a nemzetközi űrállomásra, ahol 340 napot töltött el, testvére, Mark volt a kontrollszemély, aki lenn maradt a Földön. A csaknem egy év elmúltával visszatérő Kelly szervezetében az orvosok jelentős változásokat észleltek. Korábban ilyen jellegű megfigyeléseket már végeztek egereken, de náluk az űrutazás hatására máj- és agykárosodást találtak. Attól tartottak, ez talán az embernél is megtörténhet. Legnagyobb meglepetésükre Kellynél ilyen káros elválto-

zásoknak nyoma sem volt, viszont a fehérvérsejtjeiben a DNS kromoszómái végén lévő telomerek („védősapkák”) meghosszabbodtak, továbbá megváltozott a bélbaktérium állományának az összetétele. Ez pedig azt jelentette, hogy az űrállomáson tartózkodó iker szervezete jó állapotban volt, sőt látszólag némileg meg is fiatalodott. Hazatérve ez az előnye pár hónap alatt visszafejlődött. Az ikreket vizsgáló kutatók egyelőre nem találtak magyarázatot rá, hogy milyen külső hatásra következtek be – ha átmenetileg is – az említett pozitív hatások. Feltételezésük szerint szerepe lehet benne például az űrhajós napi rendszeres testedzésének, a földinél kevesebb és szerényebb kalóriatartalmú étkezésének, esetleg valamilyen más, egyelőre ismeretlen ok is közrejátszhatott benne.

Amennyiben egy környezet által generált stresszhelyzet állandósul (például hőmérséklet emelkedéssel/csökkenéssel, aszályal/árvízokozó esőzéssel stb.) és hosszan tartó, több generáción át jelen lévő tényezővé válik, akkor a biológiai evolúció révén megtörténhet az új helyzethez való alkalmazkodás. A természetes kiválasztódás segítségével azok az egyének, akiknek környezeti stressztűrő képessége genetikai adottságaiknak köszönhetően erő-

sebb másokénál, sikeresebben alkalmazkodnak az új környezeti tényezőkhöz. Ők feltehetően tovább élnek majd a náluk kevésbé toleránsaknál és „szerecsés” génjeiket átörökítik az utódikra is. Náluk a természetes szelekciót alkalmazta az evolúció. A környezeti stressz genetikai megoldására utal az izzadságtermelő képességünk léte is, amely forró klímájú környezetben siet testünk segítségére annak hűtésével. Ennek a képességünknek egykor,

az ősidőkben való megjelenése nem meglepő, hiszen közvetlenül az ember előtti ősök trópusi környezetben éltek. A környezeti stressz hatására bekövetkező genetikai változás rendszerint több generációt vesz igénybe, mire széles körben elterjed a populációban. Saját életünk során, szerencsénkre, általában más módokon is tudunk az evolúciónál gyorsabban reagálni.

Lóránth Ida

MINDANNYIUNK EGÉSZSÉGE

Még kevés a tapasztalat az öntesztről

Napjainkban már sok ország lakossági egészségügyi ellátásába szervesen beépült a betegek saját magukon végzett otthoni tesztelése. Kérdés, vajon mennyire hasznos ez, a laikusok által végrehajtott művelet egy adott betegség felderítésében, az „előtesztelés” hogyan segítheti a háziorvos munkáját és mire lehet jó, ha a beteg már az első vizitnél bizonyos jellemző tüneteket és teszteredményeket tud elmondani orvosának? Vajon ettől hamarabb gyógyulhat a beteg?

Az Egyesült Államok egészségügyi rendszerében napjainkra egyre nagyobb hangsúlyt kap az otthoni egészségügyi tesztelés. Oka ennek többféle lehet: például ott is orvos- és nővérhiány van, továbbá a páciensek közül sokan – annak ellenére, hogy az intézményi laborvizsgálat és az otthoni teszt eredményei között kisebb-nagyobb különbségek mutatkozhatnak – preventív jelleggel használják a laikusoknak gyártott teszteseteket.

Otthoni teszttel kezdődne a gyógyítás?

Meglehet, az otthoni eredmény olykor nem azonos a laborértékekkel, de még így is hasznosabb, mintha a páciens egyáltalán nem venne részt szűrővizs-

Segítség az otthoni teszteléshez

Németországban az otthoni tesztekhez kétféle szolgáltatást is igénybe vehetnek a kevésbé tájékozott (és bátor) páciensek. Vagy a patikában megvásárolt tesztcsomagot helyben használják fel és a gyógyszerésztől rögtön a kiértékelést is megkaphatják, vagy otthon elvégzik a mintavételt (vérből, vizeletből vagy nyálból) és a csomagban megadott laborcímre postázzák a mintát. Az eredményről értesítést kapnak a laboratóriumtól. E módszer előnye, hogy a tesztcsomag helytelen használata miatt kevesebb lesz a téves eredmény, a kiértékelés is pontosabb lesz, mert szakemberek végzik. Nagy előny az is, hogy a páciens által egyenesen a laborba küldött mintákból sokkal hamarabb lesz eredmény, mintha a szokásos úton a háziorvosi beutalóval indul a laborba, ott kivárja a sorát, majd ezt követően szállítják a mintáját a laborba.

Időt és pénzt spórol az otthoni teszt

Az otthon használt tesztekéről számos olyan vélemény is megfogalmazódott, amely az előnyeit ecseteli. Ilyenek a tesztelő idejének a megtakarítása, az adott egészségügyi rendszer leterheltségének és költségeinek a csökkentése, az alapellátás orvosainak és egészségügyi személyzete munkaterheinek a mérséklése és önellenőrzéssel azoknak a civil személyeknek az egészségállapotuk kontrollja iránti érdeklődésének a felkeltése, akik korábban talán egyáltalán nem jártak szűrővizsgálatokra, illetve panaszaikkal ritkán keresték fel az orvosukat. Az otthoni öntesztelés előnyeit és hátrányait elemzők azonban figyelmeztetnek a következőkre: „Az előnyök csak akkor haladják meg a lehetséges károkat, ha a szabályozási rendszerek szigorúan értékelik azon populáció klinikai teljesítményét, akik számára a teszteseteket forgalmazzák, és ha jó minőségű, érthető információk állnak majd rendelkezésre, amelyeket nagy tömegű tesztalanytól szereztek, csak akkor válik a klinikusok és a nyilvánosság számára egyaránt elérhetővé és egységesen követendővé.”

Némely gyártó felülértékeli a portékáját

Az Oxfordi Egyetem alapellátási tanszékének kutatói arra voltak kíváncsiak, vajon az otthoni önellenőrző tesztesetek hasznosak vagy károsak inkább. Megállapításuk szerint az utóbbi 15 évben egyre szélesebb körben, egyre többféle teszteset terjedt el Nagy-Britanniában. Vannak már rák diagnosztizálására szolgálók, krónikus állapotokat (például diabétesz) kimutatók és fertőzéseket jelző tesztesetek. Azok árai rendkívül változók, körülbelül 1-90 fontig terjedő. A kutatók szerint a tesztesetek hasznossága körül megoszlanak a vélemények. Az egyik tanulmány szerzői szerint a tesztesetek által kimutatott eredmények általában nem megfelelőek, gyakoriak a hamis pozitív és hamis negatív eredmények. Különösen igaz lehet ez az interneten vásárolt tesztesetekre, amelyek között sok a hamisított CE jelzéssel ellátott. A másik tanulmány ezzel szemben az otthoni tesztesetek gyorsaságát, praktikus használhatóságát, könnyű, szinte bárki által való kezelhetőségét dicséri.

Gondot jelent, hogy a jelenlegi angol jogi szabályozás számos kiskaput hagy nyitva az ügyeskedők előtt: ennek eredményeként forgalomba kerültek gyenge analitikai és klinikai képességekkel rendelkező önellenőrző tesztesetek, illetve olyanok, amelyek dobozában található használati utasításában és a reklámokban egyes gyártók magasan felülértékeli a portékájukat. Ezeknek az anomáliáknak a kiküszöbölése folyamatos hatósági munkával elérhető.

gálatokon. Nem utolsósorban azt is érdemes megemlíteni, hogy az egyre növekvő tesztesetpiac igen csábító lehet mind a gyártók, mind a terjesztők szempontjából, így évről évre szélesebb spektrumú a kínálatuk és egyre többféle kórkép megállapítására alkalmas tesztesetet kínálnak a vásárlóiknak. Mára szinte egy teljesen új, prosperáló iparág foglalkozik az otthoni egészségügyi tesztesetekkel.

Az Amerikai Egyesült Államokban már több mint harmincféle otthoni tesztesetcsomag áll a páciensek rendelkezésére. A [testing.com](https://www.testing.com) egészségügyi szakportál által felsorolt csomagok között egészen különlegesek is megtalálhatók. Az általunk is ismert és használt vastagbél-szűrő, terhességi és Covid-antitest-tesztesetek mellett szá-

mos egyéb kórképet, például HPV-t, koleszterinszintet, Lyme-kórt, szifilisz, drogot és DNS-t vizsgálókat, sőt HIV-teszteseteket is árusítanak otthoni használatra.

Széles spektrumú tesztesetlehetőség

A kereskedelmi forgalomba kerülő tesztesetcsomagok mindegyikét előbb egy kifejezetten ezzel foglalkozó orvosi felülvizsgáló testület értékeli és megfelelése esetén az FDA (Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hatósága) engedélyezi.

Az otthoni öntesztelés tapasztalatait a *National Library of Medicine* egyik szaksajtóban megjelent tanulmánya

is taglalja. Abban többek között megemlíti, bár az FDA jó néhány teszteset használatát már sok évvel ezelőtt engedélyezte, ennek ellenére nemcsak a laikus páciensek, hanem az orvosok is sokáig bizalmatlanok voltak az otthoni vizsgálatokkal szemben. Kezdetben az öntesztelést tömegesen leginkább terhesség megállapítására, vércukor- és koleszterinszint mérésére, maláriafertőzés, húgyúti betegségek kimutatására használták, a súlyosabb, általában fertőző betegségek otthoni vizsgálatától idegenkedtek. Így például a nemi úton terjedő, a hepatitisz különféle fajtáit kimutató vagy a trópusi kórokozók által okozott járványos betegségek otthoni öntesztelésétől.

L. I.

Kamarai kedvezmények – éljen velük!

Az alábbiakban összegyűjtöttük a kollégák számára a MESZK-tagsággal igénybe vehető kedvezményeket. A felsorolt kedvezményekről további információk a www.mesz.hu honlapon, a Szolgáltatások menüpont Kedvezmény alpontjában érhetők el.

Generali Biztosító

A Generali Biztosító kamarai tagoknak és családtagjaiknak az élet számos területére kiterjedő biztosítási védelmet kínál csak a MESZK-tagok által elérhető partnerkedvezményekkel. Partnerkedvezménnyel csökkentett lakás-, casco- és kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás megkötésére kizárólag online van lehetőség.

Karantén Kantin – egy szakácskönyv mindenkiért!

20 sztárséf, 40 recept, 100 oldal! A Karantén Kantin szakácskönyv a MESZK honlapján megadott linken, belépés után ingyen letölthető, kizárólag kamarai tagok számára!

OTP Bank

Kedvezményes számlanyitás kamarai tagok számára az OTP Banknál. A MESZK-kártya felmutatásával bármely OTP Bank-fiókban a MESZK Platina Munkáltatói ajánlat kedvezményt igénybe tudják venni.

Vodafone

Vegye igénybe a Vodafone Magyarország Zrt. szolgáltatásait és éljen a MESZK-tagoknak nyújtott kedvezményekkel!

Telekom

A MESZK Tagi M díjcsomaggal immár az összes Telekom mobil- és vezetékes szám korlátlanul 0 Ft-ért hívható, ez több mint 5 millió hívószám díjmentes hívását jelenti. A MESZK Tagi L díjcsomaggal az összes belföldi normál díjas mobil- és vezetékes szám korlátlanul 0 Ft-ért hívható! Mindkét díjcsomag mellé 25% kedvezménnyel veheti igénybe a Flotta Net mobilnet csomagokat tetszés szerinti adatmennyiséggel 500 MB-tól a korlátlan 5G képes netig. Ráadásul, ha az otthoni szolgáltatásait is a Telekomtól veszi igénybe, úgy a Magenta 1 kedvezmény keretében 30% otthoni havidíj-kedvezmény is igénybe vehető a többi Magenta 1 kedvezmény mellett!

Babapont

Jó minőségű termékek a várandósság és a babagondozás idejére is. Budapest területén ingyenes kiszállítás, a MESZK-kártya felmutatójának 10% kedvezmény: www.babapont.unas.hu

OrtoProfil-Centrum Kft.

Az OrtoProfil-Centrum Kft. a kamarai tagok magas szintű szakmai munkájának elismeréséül vállalja, hogy a szaküzleteiben történő vásárlásaikhoz az általa forgalmazott eszközök árából 10% kedvezményt biztosít. A kedvezmény feltétele a kamarai tagság igazolása: www.ortoprofil.hu

Hunguest Hotels

A Hunguest Hotels az egészségügyi szakdolgozók számára 15% üdültetési kedvezményt biztosít, továbbá 10% kedvezményt a catering fogyasztásból is (amennyiben szállásfoglalás is történt).

A kedvezmények kiemelt időszakokban (ünnepek, fesztiválok stb.) is érvényesek!

A kedvezményre való jogosultságot a kamarai tagsági vagy munkavállalói igazolvánnyal szükséges bizonyítani!

További információ és feltételek, valamint a promóciós kód bejelentkezést követően érhető el a meszk.hu honlapon!

Sunmed Kft.

A Neotest Kft. jóvoltából a MESZK-tagok nagy kedvezménnyel vásárolhatják meg a fájdalommentesen elvégezhető ScheBo Tumor M2-PK enzimes béldaganatszűrő széklettesztet!

Prima-Protetika Kft.

Egészségmegőrző és életvitelt segítő termékek széles választéka. A termékek árából 5% kedvezményt biztosítanak a kamarai tagok számára, amely webáruházukban is igénybe vehető. A kedvezményt vénybeváltás esetén nem lehet igénybe venni és más kedvezménnyel nem összevonható. A kedvezmény igénybevételéhez szükséges a kamarai tagság igazolása: www.prima-protetika.hu

HITELES | SOKSZÍNŰ | ÉRDEKES

Legyen Ön is
rendszeres olvasónk!

Az ápolói szakma a 21. században az eddiginél korszerűbb, magas képzettséget igénylő, sokrétű hivatássá vált. A MESZK folyóirata és magazinja ebben segíti a szakdolgozókat nap mint nap.

NŐVÉR FOLYÓIRAT

- Több mint 30 év tapasztalat az ápolástudomány szolgálatában
- Továbbképzési pontszerzési lehetőség
- Folyamatos tudományos tartalom naprakészen
- Aktuális tudományos publicisztikai trendek, tallózás külföldi szaklapokból
- Világos, dinamikus szerkezet, letisztult, jól olvasható megjelenés, színes külső

Előfizetéssel kapcsolatban érdeklődjön itt: nover@meszk.hu

HIVATÁSUNK MAGAZIN

- Szakmapolitikai kérdések köztestületi és ágazatirányítási nézőpontból
- Példaértékű szakmai életutak bemutatása
- Sztárinterjúk ismert személyiségek egészségügyben szerzett tapasztalatairól
- Tagozati beszámolók, területi szervezetek bemutatása, érdekességek
- Társasági magazin szakdolgozóknak szakdolgozóktól

Előfizetéssel kapcsolatban érdeklődjön itt: terjesztes@lam.hu

30
éve

LITERATURA MEDICA
ANNO 1990

az orvostudomány
szolgálatában

Beőthy Balázs – Németh Hajnal: *Néha Hajnal, Bárhol Balázs IV.*, 1997–1999
Ludwig Múzeum, Budapest; fotó: © Rosta József

TechnoCool

Új irányok a kilencvenes évek 1989
magyar képzőművészetében 2001

Magyar Nemzeti Galéria

2023. 10. 27. –
2024. 02. 11.

Együttműködő partner:

Médiatámogatók:

PORSCHE
HUNGARIA

 mütárgy.com

ARTMAGAZIN

IME

*FÖLDGÖMB

LÁM

NŐKLAPJA

TRENDFM
Gazdasági és Kultúra

 MS

90.9 jazzradio

 Alaszk
radio

múlt-kor